

Forslag

til

Lov om ændring af lov om elforsyning¹

(geografisk differentierede forbrugstariffer og lokal kollektiv tarifiering, direkte linjer, forbud mod nye kulkraftværker, udligning af statslige organers elafgiftsbespareser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg og registrering af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg m.v.)

§ 1

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021, som ændret ved § 1 i lov nr. 466 af 18. maj 2011, § 1 i lov nr. 704 af 8. juni 2018, § 7 i lov nr. 883 af 12. maj 2021, § 4 i lov nr. 923 af 18. maj 2021 og § 1 i lov nr. 2605 af 28. december 2021 foretages følgende ændringer:

1. Efter § 2 indsættes:

»§ 3. Klima-, energi-, og forsyningsministeren kan fastsætte regler om udligning af den besparelse, som statslige organer har i forhold til elafgift ved direkte forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg i lov om elafgift, herunder om hvordan udligningen skal ske, hvilke statslige organer og solcelleanlæg reglerne gælder for, krav om opsætning af målere samt aflæsning og videregivelse af oplysninger. Regler efter 1. pkt. kan indeholde forpligtelser for netvirksomheder og transmissionsvirksomheder.«

2. § 5, stk. 1, nr. 8, affattes således:

»8) *Direkte linje:* Elektricitetsforbindelse, som er beregnet til direkte levering af elektricitet fra en elproduktionsvirksomhed til dennes egne faciliteter eller dattervirksomheder eller bestemte kunder, og som helt eller delvis erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet.«

3. I § 6 d, og § 19 a, stk. 7, ændres »elforbrugerne« til: »elkunderne«.

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/944/EU af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (omarbejdning), EU-Tidende 2019, nr. L 158, side 125, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/2001/EU af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, EU-Tidende 2018, nr. L 328, side 82.

4. I § 11 indsættes som *stk. 7*:

»*Stk. 7.* Der kan ikke etableres nye produktionsanlæg, der anvender kul som brændsel eller foretages væsentlige ændringer i eksisterende produktionsanlæg, som medfører en øget forbrænding af kul.«

5. *Overskriften* før § 23 affattes således: »*Direkte linjer*«.

6. I § 23, *stk. 1*, ændres »Direkte elforsyningsnet« til: »En direkte linje«.

7. § 23, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om kriterier og vilkår for meddelelse af tilladelse efter *stk. 1*.«

8. § 23, *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om krav til ansøgning om tilladelse til direkte linjer efter *stk. 1*, herunder om anvendelse af automatiseret behandling af ansøgning.«

9. I § 26 a, *stk. 1*, slettes » og 3 «.

10. I § 28 c, *stk. 1*, indsættes som 2. pkt.:

»1. pkt. finder ikke anvendelse, hvis der følger en anden godkendelseskompetence af EU-regulering.«

11. I § 28 c, *stk. 2*, indsættes efter »*stk. 1*, «: »1. pkt.,«.

12. I § 40, *stk. 1*, § 41, *stk. 1*, og § 63 a, *stk. 3*, ændres »forbrugerne« til: »elkunderne«.

13. I § 63 a, *stk. 3*, *nr. 1* og *nr. 2*, og § 72 c, *stk. 2*, 4 og 6, ændres »forbrugeren« til: »elkunden«.

14. I § 72 e, *stk. 6*, 2. *pkt.*, ændres »elforbrugerens« til: »elkundens«.

15. I § 72 f, *stk. 1*, ændres »elforbrugeren« til: »elkunden«.

16. I § 73, *stk. 1*, indsættes som 4. pkt.:

»Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt over for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter,

eller over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.«

17. I § 73 a, stk. 1, indsættes efter »transmissions- og distributionsnet«: », herunder for levering af ydelser til de kollektive elforsyningsvirksomheder,«.

18. I § 73 a indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om undtagelse fra pligten til anmeldelse af metode til Forsyningstilsynets godkendelse efter stk. 1.«

19. Efter § 85 d indsættes i kapitel 12:

»§ 85 e. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om registrering og deling af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg til sikring af elforsyningssikkerheden, herunder om hvem der skal foretage registreringen. Registreringen af data skal ske til det register, der er nævnt i § 85 a, stk. 2, nr. 2.

Stk. 2. Elproducenter og ejere af energilager- og elforbrugsanlæg skal efter anmodning give de oplysninger, der er nødvendige for registreringen.«

20. I § 87 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.«

21. I § 87 c indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2023, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af § 1, nr. 7.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkter
- 3.1. Geografisk differentierede forbrugstariffer**
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.1.3. Den foreslåede ordning
- 3.2. Direkte linjer**
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.1.1. Kollektiv elforsyningsnet
 - 3.2.1.2. Internt net
 - 3.2.1.3. Interne ledningsanlæg
 - 3.2.1.4. Direkte elforsyningsnet
 - 3.2.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.2.3. Den foreslåede ordning
 - 3.2.3.1. Hensyn og kriterier
 - 3.2.3.2. Ansøgningsproces og sagsbehandling
 - 3.2.3.3. Tilsyn og gebyr
- 3.3. Forbud mod ny elproduktion på kul**
 - 3.3.1. Gældende ret
 - 3.3.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.3.3. Den foreslåede ordning
- 3.4. Registreringer i Stamdataregistret**
 - 3.4.1. Gældende ret
 - 3.4.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.4.3. Den foreslåede ordning
- 3.5. Intern statslig modregning**
 - 3.5.1. Gældende ret
 - 3.5.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.5.3. Den foreslåede ordning
- 3.6. Konsekvensrettelser**
 - 3.6.1. Gældende ret
 - 3.6.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.6.3. Den foreslåede ordning
- 4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige**

- 5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.**
- 6. Administrative konsekvenser for borgerne**
- 7. Klimamæssige konsekvenser**
- 8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser**
- 9. Forholdet til EU-retten**
- 10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.**
- 11. Sammenfattende skema**

1. Indledning

Lovforslagets overordnede formål er at understøtte den grønne omstilling frem mod 70 pct. CO₂-reduktion i 2030 og videre mod klimaneutralitet i 2050. Den grønne omstilling er i vidt omfang afhængig af en omfattende elektrificering af det danske samfund. Elektrificering skal bidrage til at fortrænge fossile energikilder, som anvendes i dag. Det vil øge elforbrug baseret på vedvarende energi markant, f.eks. til elektrolyse (Power-to-X), hvorved grønne brændstoffer, som bl.a. kan bruges til skibe, lastbiler og fly, produceres.

Elektrificeringen af den danske energisektor udfordrer indretningen af vores kollektive elforsyning, da den ændrer måden, hvorpå vi producerer og forbruger el. Lovforslaget vil styrke muligheden for at indpasse en øget mængde vedvarende energi (VE) i elnettet ved at fremme en hensigtsmæssig placering af elforbrug og -produktion. Derved udnyttes kapaciteten i elnettet mere effektivt, hvilket kan reducere behovet for investeringer i elnettet. Det kan bidrage til at sikre en omkostningseffektiv grøn omstilling.

Derudover tages der med lovforslaget endnu et skridt mod en fossilfri energisektor i 2030 ved at udelukke nye tilladelser til elproduktion baseret på kul.

Med lovforslaget følges der op på stemmeaftalen af 15. marts 2022 om ”Udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer (Power-to-X strategi)” og på COP26-aftalen ”No new coal” compact. Endvidere følger lovforslaget op på aftale af 18. december 2020 om implementering af VE-II art. 21 om en særordning for kommunale solceller og solcelleanalyse.

Lovforslaget indebærer for det første, at det bliver muligt at etablere kommercielt ejede direkte linjer for elkunder og -producenter tilsluttet elnettet på 10 kV spændingsniveau og opefter. Direkte linjer gør det muligt at koble elproduktion og elforbrug direkte, uden at elektriciteten transporteres gen-

nem det kollektive elnet. Formålet med direkte linjer er at sikre bedre rammevilkår for grønne teknologier, f.eks. PtX-anlæg, og bidrage til en mere effektiv udnyttelse af det kollektive net med mulighed for sparede netinvesteringer.

Lovforslaget indebærer for det andet en tilpasning af forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer, således at det bliver muligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder, Energinet og netvirksomhederne, at differentiere forbrugstariffer geografisk for elforbrugere tilsluttet elnettet på 10 kV spændingsniveau og opefter. Geografisk differentierede forbrugstariffer for store elforbrugere kan give dem økonomisk incitament til at placere sig i områder med tilstrækkelig netkapacitet eller tæt på elproduktion og dermed sikre en mere effektiv udnyttelse af nettet med mulighed for sparede netinvesteringer. Endvidere indebærer tilpasningen, at der gives mulighed for geografisk differentiering af sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer. Dette giver mulighed for, at f.eks. energifællesskaber kan få en lokal kollektiv tarif, der belønner en mere omkostningseffektiv brug af det kollektive net.

Lovforslaget indebærer for det tredje en sikring af kulafvikling på produktionsanlæg i Danmark. Danmark og 44 andre lande har i forbindelse med COP26 tiltrådt ”No new Coal” compact, om ikke at godkende nye anlæg med nyt forbrug af kul.

Lovforslaget indebærer for det fjerde, at der indsættes en bemyndigelse i elforsyningsloven, hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om registrering og deling af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg til sikring af elforsyningssikkerheden. Hensigten er at sikre, at der også fremover foreligger et tilstrækkeligt og samlet datagrundlag til brug for sikring af elforsyningssikkerheden gennem øget kendskab til den tilsluttede kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.

Lovforslaget indebærer for det femte, at der indsættes en bemyndigelse i elforsyningsloven, hvorefter klima-, energi-, og forsyningsministeren for kommende, nye statslige solcelleanlæg kan fastsættes regler om udligning af den besparelse, som statslige organer har i forhold til elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæggene.

Lovforslaget indebærer endelig en række ændringer af mere præciserende og opryddende karakter, herunder om Energinets og DSOers metodeanmeldelse til Forsyningstilsynet, sanktioner for juridiske personer og konsekvensrettelser.

2. Lovforslagets baggrund

PtX-aftalen af 15. marts 2022 om udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer blev indgået mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet. Med aftalen blev partierne bl.a. enige om at muliggøre geografisk differentierede forbrugstariffer, direkte linjer og lokal kollektiv tarifiering.

Aftaleparterne gav Energinet og netvirksomheder mulighed for at differentiere forbrugstariffer geografisk for store elforbrugere tilsluttet elnettet på 10 kV spændingsniveau og opefter. Det bemærkes, at partierne i aftalen ønskede at fremhæve, at denne grænse blev sat ud fra et politisk ønske om at tilskynde nyt stort elforbrug til at placere sig hensigtsmæssigt i elnettet, og for at geografisk differentiering ikke medfører tariffstigninger for husholdninger og mindre erhverv. Det var endvidere et politisk ønske, at geografisk differentiering af forbrugstariffer også tager hensyn til eksisterende store elforbrugere.

Parterne var ligeledes enige om at muliggøre etablering af kommercielt ejede direkte linjer for elforbrugere og -producenter på 10 kV spændingsniveau og opefter. Parterne var enige om, at tilladelsen af direkte linjer skal være en undtagelse til hovedreglen om, at transport og distribution af elektricitet sker via det kollektive net. Der vil derfor skulle fastsættes objektive og ikke-forskelsbehandlende ansøgningskriterier for tilladelse til etablering af direkte linjer, der understøtter samfundsmæssige hensyn.

Parterne var desuden enige om at forbedre rammerne for lokal kollektiv tarifiering ved at tillade geografisk differentiering af sammenslutninger af netbrugere. Det bemærkes, at parterne ønskede at fremhæve, at det var et politisk ønske, at lokal kollektiv tarifiering ikke bør medføre tariffstigninger for øvrige netbrugere.

Aftale af 18. december 2020 om implementering af VE II-direktivets art. 21, om en særordning for kommunale solceller og solcelleanalyse er indgået mellem Regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Konservative Folkeparti

og Alternativet. Med aftalen blev parterne bl.a. enige om, at der skal foretages en intern modregning for den sparede elafgift på statslige solcelleanlæg, som skal gælde fremover for kommende, nye statslige anlæg.

Hensigten med aftalen om den interne statslige modregning er at ligestille staten med kommuner og regioner i forhold til besparelse af elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg.

Danmark og 44 andre lande har den 23. september 2021 i forbindelse med COP26 tiltrådt aftale om ”No new coal compact”. Aftalen indebærer, at landene politisk har forpligtet sig til ikke at etablere nye kulkraftværker.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Geografisk differentierede forbrugstariffer

3.1.1. Gældende ret

Det gældende forbud mod geografisk differentierede forbrugstariffer blev indført ved et ændringsforslag i betænkningen til lovforslag L 162 om ændring af lov om elforsyning, jf. Folketingstidende 2002/03, Tillæg B, s. 1345-1346 om ændring af lov om elforsyning, hvoraf det fremgår, at formålet med ændringsforslaget er at præcisere, at tariffer kun i særlige tilfælde kan differentieres på baggrund af opdelingen i kundegrupper ud fra geografiske kriterier, f.eks. i forbindelse med sammenlægning af netområder og forsøg med tariffer for en tidsbegrænset periode.

De kollektive elforsyningsvirksomheder kan således som udgangspunkt ikke prisdifferentiere alene på grund af geografisk placering f.eks. i tilfælde, hvor forbrugerne bor på en ø eller i tyndt befolkede netområder.

Ved kollektive elforsyningsvirksomheder forstås Energinet og netvirksomhederne på hhv. transmissionsniveau og distributionsniveau.

Det fremgår videre, at ændringsforslaget blev gjort aktuelt af en konkret sag, hvor en netvirksomhed havde rejst et spørgsmål, om det var muligt at prisdifferentiere inden for forsyningsområdet ud fra geografiske kriterier, således at elkunderne på Anholt ville komme til at betale de faktiske omkostninger forbundet med el-produktionen på Anholt. Det skyldtes, at Anholts elnet på daværende tidspunkt ikke var forbundet til fastlandets elnet.

Reglen skal således forstås som et forbud mod geografiske kriterier i de tariffmetoder, som de kollektive elforsyningsvirksomheder anmelder til Forsyningstilsynet.

Forbuddet forhindrer således ikke, at der eksempelvis inden for et område opnås en tarifbesparelse som følge af forbedret samtidighed eller samplacering mellem forbrug og produktion, så længe der er tale om, at tarifmetoden er omkostningsægte samt baseret på saglige og objektive kriterier for, hvilke netbrugere der kan opnå tarifbesparelsen, og at den således også vil kunne opnås af netbrugere i et andet område, som kan præstere en tilsvarende samtidighed eller samplacering.

Ved netbrugere, som nævnt i elforsyningslovens § 73, tænkes på grupper af aftagere defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget og ikke på geografisk afgrænsede grupper.

Ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love (Tariffer, udfasning af PSO, forenkling af bevilningskrav for VE-elproduktion, justering af netvirksomhedernes økonomiske regulering, opfølgning på konkurrenceanalyse, tilbagelevering af digitalt tv-udstyr m.v.) blev det præciseret, at producenter kan tariferes. Samtidig blev forbuddet mod geografisk differentiering af disse producenttariffer ophævet.

De kollektive elforsyningsvirksomheder kan således i udviklingen af deres tarifmetoder prisfastsætte deres ydelser til elproducenterne i overensstemmelse med omkostningerne eksempelvis i form af tilslutningsbidrag og i løbende tariffer for indfødnings af elektricitet i nettet.

De materielle regler for tarifmetodernes indhold fremgår af hhv. elmarkedsdirektivets artikel 6, elmarkedsforordningens artikel 18 og § 73, stk. 1, i elforsyningsloven. Metoderne for prisfastsættelsen af tarifferne skal ifølge elmarkedsforordningen bl.a. afspejle omkostningerne, være gennemsigtige, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet samt anvendes uden forskelsbehandling.

Elmarkedsdirektivet indeholder derudover regler om ansvars- og rollefordeling, herunder hvordan tariffer for adgang til transmissions- og distributionsnet fastsættes i de enkelte medlemslande.

Artikel 59, stk. 1, litra a, i elmarkedsdirektivet indebærer, at den regulerende myndighed (i Danmark Forsyningstilsynet) har til opgave at fastsætte eller godkende transmissions- eller distributionstariffer eller deres metoder eller begge dele i overensstemmelse med gennemsigtige kriterier.

Denne regel er implementeret i dansk ret i elforsyningslovens § 73 a, stk. 1. Bestemmelsen indebærer, at priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet udarbejdes af de kollektive elforsyningsvirksomheder og godkendes af Forsyningstilsynet.

Det følger således modsætningsvist af elmarkedsdirektivets regler, at klima-, energi- og forsyningsministeren ikke har kompetence til at udforme de faktiske tarifmetoder. Derudover indebærer artikel 57, stk. 4 og 5, i elmarkedsdirektivet, om den regulerende myndigheds uafhængighed en begrænsning af lovgivers mulighed for påvirkning af tarifmetoderne, idet den regulerende myndighed ikke må være underlagt Folketinget eller ministerens instruktion.

Folketinget kan derfor ikke direkte diktere tarifudformningen, men Folketinget kan dog, inden for rammerne af EU-reglerne, godt fastsætte nærmere hensyn, der skal inddrages, når metoderne udvikles.

3.1.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Elnettet i Danmark er planlagt ud fra et generelt kollektivt forsyningshensyn for alle elkunder uanset, hvor de er placeret geografisk, herunder om de f.eks. bor i et tyndt befolket område.

Inden for de enkelte netvirksomheders netområde afregnes omkostningerne til det kollektive net derfor via en ens forbrugstarif for de forskellige kundekategorier, da forbrugstarifferne efter de gældende regler ikke må differentieres geografisk.

Det er ministeriets vurdering, at forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer i visse tilfælde forhindrer Energinet og netvirksomhederne i at lade eventuelle geografisk betingede forskelle i de netomkostninger, som elkunderne giver anledning til, afspejle i deres tariffer. Det vurderes, at det vil være muligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder at opnå en mere optimal udnyttelse af det kollektive elnet, hvis tarifferne eksempelvis kan differentieres på en måde, der skaber incitament til at placere nyt forbrug de steder i nettet, hvor det påfører elnettet færrest omkostninger. Geografisk differentierede forbrugstariffer vil således muliggøre en mere omkostningsægte tarifstruktur, som alt andet lige vil medføre en mere efficient allokering af ressourcerne og dermed samfundsøkonomiske fordele.

Ophævelsen af forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer vil give Energinet og netvirksomhederne mulighed for at differentiere forbrugstariffer afhængigt af, hvorvidt der er ledig kapacitet i elnettet til yderligere forbrug, eller hvor der er meget elproduktion. Geografisk differentierede forbrugstariffer kan derved give økonomisk incitament til, at større elkunder som f.eks. PtX-anlæg placerer sig i områder med ledig netkapacitet, f.eks. produktionsdominerede områder.

Energistyrelsens analyse af geografisk differentierede forbrugstariffer, der blev offentliggjort i december 2021 viser, at de relativt største fordelings effekter ved at tillade geografisk differentierede forbrugstariffer kan opstå blandt kundegrupperne på det laveste spændingsniveau (på 0,4 kV-niveauet). Ministeriet vurderer derfor, at det kan være hensigtsmæssigt at afgrænse muligheden for geografisk differentiering til elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter samt lokale sammenslutninger af netbrugere, idet en sådan afgrænsning vil bidrage til at beskytte husholdningskunder og mindre erhverv mod fordelings effekter.

Det samlede danske elforbrug forventes at stige betragteligt som følge af den grønne omstilling og elektrificeringen, hvilket kan udfordre den kollektive elforsyning. Der er således behov for at understøtte en smartere og mere effektiv anvendelse af det kollektive elnet for at sikre en omkostningseffektiv grøn omstilling for forbrugere og samfundsøkonomien.

Formålet med muligheden for at udvikle geografisk differentierede forbrugstariffer er at tilskynde nyt stort elforbrug til at placere sig hensigtsmæssigt. Det er således ministeriets hensigt, at muliggørelse af geografisk differentierede forbrugstariffer for større elkunder og lokale sammenslutninger af netbrugere ikke medfører tariffstigninger for husholdninger og mindre erhverv og tager hensyn til eksisterende store elforbrugere.

Det er ministeriets vurdering, at en afgrænsning af muligheden for geografisk differentiering af forbrugstariffer til 10 kV-elnettet og opefter samt lokale sammenslutninger af netbrugere hverken indskrænker eller hindrer Forsyningstilsynets skøn i forbindelse med godkendelse af tarifmetoder. Afgrænsningen indeholder således ikke nogen instruks til Forsyningstilsynet om, hvordan metoder for geografisk differentiering kan indrettes.

Der er alene tale om en muliggørelse. Der er således ikke noget krav til de kollektive elforsyningsvirksomheder om at udarbejde modeller for geografisk differentierede forbrugstariffer eller for Forsyningstilsynet til at godkende metoder.

3.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at indsætte et nyt 4. punktum i § 73, stk. 1, hvorefter prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter og for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.

Formålet med den foreslåede ændring er at fremme mere omkostningseffektive tariffer, der kan øge incitamentet til at placere stort elforbrug mere i områder med tilstrækkelig kapacitet i elnettet eller meget elproduktion og dermed fremme en mere omkostningseffektiv brug af det kollektive elnet.

Den foreslåede ændring indebærer en muliggørelse af geografisk differentierede forbrugstariffer for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter.

Muliggørelse af geografisk differentierede forbrugstariffer for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter vil omfatte ca. 1.800 af de største elforbrugere i Danmark, f.eks. slagterier, cementproducenter, datacentre og fremtidige PtX-anlæg.

Lovændringen forventes således at medføre, at det bliver muligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder at indføre højere eller lavere tariffer i geografisk afgrænsede områder i overensstemmelse med nettets topologi, og om der er tale om hhv. produktions- eller forbrugsdominerede områder.

Afgrænsningen til de største forbrugere på elnettet skal bidrage til at beskytte de mindre forbrugere, såsom husholdninger og mindre erhvervskunder mod store tariffstigninger, og samtidig give mulighed for at sende geografisk differentierede prissignaler til store nuværende og nye elforbrugere.

Den foreslåede ændring af forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer forventes at medføre, at Energinet og netvirksomhederne vil kunne udvikle nye tarifmetoder for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter. Differentieringen kan f.eks. ske på engangsbetalingen for nettilslutning af nyt elforbrug og/eller på den løbende tarif.

I det omfang Energinet og netvirksomhederne vælger at differentiere på tilslutningsbidraget, vil der ikke ske omfordelinger mellem eksisterende forbrugere, da tilslutningsbidraget betales én gang i forbindelse med tilslutningen af nyt forbrug. I det omfang Energinet og netvirksomhederne vælger at udnytte muligheden for at differentiere den løbende tarif, kan den årlige el-regning stige for nogle elforbrugere og falde for andre, og der kan dermed være tale om omfordelingseffekter.

For at fremme muligheden for en omkostningsægte metode for lokal kollektiv tarifiering foreslås også at undtage lokal kollektiv tarifiering for forbuddet mod geografisk differentiering på alle spændingsniveauer, hvis der er tale om lokale sammenslutninger af netbrugere, der råder over både forbrug og produktion. Det kunne f.eks. være energifællesskaber eller fællesskaber med industrielle aktører.

Formålet med den foreslåede ordning er at fremme muligheden for, at lokale sammenslutninger af netbrugere, der forbruger og producerer el samtidigt og dermed trækker mindre på bagvedliggende dele af det kollektive net, kan opnå en lavere tariffbetaling.

For en lokal sammenslutning af netbrugere, der samtidig udgør en kategori af netbrugere, vil muligheden for geografisk differentiering alene være en præcisering af gældende ret. Sammenslutninger kan defineres ud fra størrelsen og karakteren af deres samlede forbrug og produktion, således at de er omfattet af hovedbestemmelsen om, at de kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse skal ske efter hvilke omkostninger, som de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til. Differentieringen foretages således ikke alene på baggrund af geografisk differentierede kriterier.

Den foreslåede ordning indebærer derfor, at det præciseres, at prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.

Den foreslåede præcisering forventes at medføre mulighed for mere omkostningsægte metoder for tarifiering af lokale sammenslutninger af netbrugere i form af lokal kollektiv tarifiering.

3.2. Direkte linjer

3.2.1. Gældende ret

De overordnede principper for udformningen af de nationale rammer vedrørende el-markedet i Danmark har ophæng i EU-regulering. Det overordnede formål med de europæiske regler for elmarkedet er at skabe et indre marked for elektricitet.

Hovedformålet med det indre marked for elektricitet er at tilrettelægge konkurrenceprægede, grænseoverskridende elektricitetsmarkeder med konkurrencedygtige priser og effektive investeringssignaler samt at bidrage til forsyningssikkerhed og bæredygtighed.

Elmarkedsdirektivet, som trådte i kraft den 4. juli 2019, fastsætter en række krav til medlemsstaternes elmarkedsregulering. Formålet med det indre marked for elektricitet er at tilrettelægge konkurrenceprægede, grænseoverskridende elektricitetsmarkeder og derved give alle elforbrugere reelle valgmuligheder, nye forretningsmuligheder, konkurrencedygtige priser, effektive investeringssignaler og højere servicestandarder, hvad end der er tale om privatpersoner eller erhvervsdrivende, samt at bidrage til forsyningssikkerhed og bæredygtighed. Direktivet fastsætter bl.a. regler om nærmere regulering af elhandelsvirksomheder, distributionssystemoperatører, transmissionssystemoperatører samt den regulerende myndigheds rolle (i Danmark Forsyningstilsynet).

Elmarkedsdirektivet er implementeret i dansk ret gennem elforsyningsloven, som derved fastsætter de konkrete rammer for det nationale elmarked.

3.2.1.1. Kollektivt elforsyningsnet

Hovedreglen i dansk ret er, at elektricitet transporteres gennem det kollektive elforsyningsnet, hvilket kan udledes af bestemmelserne i elforsyningsloven. Det kollektive elforsyningsnet består af to typer net; transmissions- og distributionsnet, som på offentligt regulerede vilkår har til formål at transportere elektricitet for en ubestemt kreds af elleverandører og elkunder. Transmissionsnettet ejes og forvaltes af Energinet og transporterer elektricitet på højere spændingsniveauer. Energinet driver transmissionsvirksomhed uden bevilling, men derimod i medfør af lov om Energinet. Ingen andre virksomheder varetager transmission med bevilling, hvorfor Energi de facto har eneret til at drive transmissionsnettet i Danmark. Distributionsnettet leverer elektricitet på lavere spændingsniveauer. Distributionsnettet ejes og forvaltes p.t. af 39 netvirksomheder med bevilling. Bevillingen giver netvirksomhederne retten og pligten til drive distributionsnet, inden for deres geografiske bevillingsområde. Netvirksomhederne har således de facto-eneret til at drive distributionsnet inden for et netområde.

Kollektivt elforsyningsnet er underlagt regulering, herunder bevillingskravet, en økonomiske regulering, krav om tredjepartsadgang og andre regler, der skal sikre selskabsmæssig adskillelse virksomheder, der driver kollektivt elforsyningsnet, og virksomheder der udfører konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter.

Med tredjepartsadgang menes, at enhver har ret til at anvende det kollektive elforsyningsnet til transport af elektricitet mod betaling. Denne ret har betydning for det frie leverandørvalg og dermed ultimativt for graden af konkurrencen på markedet for levering af elektricitet.

Som grundlæggende adskillelseskrav gælder, at netvirksomheder som alt-overvejende udgangspunkt alene kan drive de aktiviteter, som ligger inden for deres bevilling. Andre aktiviteter uden for bevillingen, herunder produktion eller handel med elektricitet, skal udøves i selvstændige selskaber med begrænset ansvar. Energinet er underlagt krav om ejermæssig adskillelse og kan herudover kun varetage de aktiviteter, som der er hjemmel til i medfør af lov om Energinet.

3.2.1.2. Internt net

Foruden hovedreglen vedrørende kollektivt elforsyningsnet, der er underlagt reguleringen, har Energistyrelsen etableret en administrativ praksis for at tillade såkaldte interne net. I praksis sondres der mellem internt net i *produktionsleddet* og internt net i *distributionsleddet*.

Der er en fast administrativ praksis for, at et internt net i produktionsleddet er en elektricitetsforbindelse, der kan etableres af en elkunde til eget elproducerende anlæg, placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted.

Elkundens elproducerende anlæg kan således være placeret enten 1) på det område, der dækkes af elkundens forbrugssted eller 2) på et område umiddelbart tilstødende forbrugsstedet, forudsat at elkunden har råderet over det samlede område.

Energistirelsens praksis om interne net i produktionsleddet er udviklet for at afgrænse visse elektricitetsforbindelser fra elforsyningslovens hovedregel om, at transport og distribution af elektricitet sker via det kollektive elforsyningsnet, der er underlagt offentlig regulering. Hovedreglen kommer blandt andet til udtryk i elforsyningslovens reglerne om at de kollektive elforsyningsvirksomheders kerneopgaver, jf. § 20, stk. 1, sammenholdt med bestemmelsen om, at varetagelse af netvirksomhed kræver bevilling, jf. §

19. Hermed har de kollektive elforsyningsvirksomheder i udgangspunktet eneret til at etablere net og tilslutte produktion.

En elkundes mulighed for at etablere en intern elektricitetsforbindelse til eget elproducerende anlæg placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted er en undtagelse til elforsyningslovens udgangspunkt om kollektivitet i landets elforsyning og de kollektive elforsyningsvirksomheders eneret. En intern elektricitetsforbindelse må derfor ikke stride mod den bevillingshavende netvirksomhed eller Energinets de facto eneret til at etablere kollektivt net, ligesom der ikke må være tale om etablering af direkte elforsyningsnet efter elforsyningslovens § 23, hvilket kræver tillades. (jf. afsnittet ”direkte elforsyningsnet” nedenfor).

Energistyrelsens praksis er delvist udviklet i forbindelse med indførelsen af aktørbegrebet ”egenproducent” i nettoafregnings- og øjebliksafregningsbekendtgørelserne som en forudsætning for de to ordninger. Således omfatter praksis en implicit accept af, at reglerne om netto- og øjebliksafregning forudsætter, at elkunden har adgang til at etablere en intern elektricitetsforbindelse mellem produktion og forbrugssted før tilslutningspunktet til det kollektive elforsyningsnet.

Energistyrelsens praksis om interne net giver mulighed for, at det elproducerende anlæg kan ejes enten af elkunden selv eller af en tredjepart. Såfremt det elproducerende anlæg ejes af en tredjepart, vil denne imidlertid skulle være underlagt elkundens instrukser, ligesom tredjeparten ikke selv må forbruge strøm fra anlægget, da nettet alternativt vil være omfattet af elforsyningslovens regler om kollektivt elforsyningsnet og direkte elforsyningsnet (jf. afsnit 3.2.1.4. om direkte linjer).

Energistyrelsens praksis om interne net i distributionsleddet er udviklet for at afgrænse visse netkonstellationer fra kollektivt distributionsnet. Internt net i distributionsleddet omfatter ikke fordeling af elektricitet fra produktion til forbrug, men alene fordeling af elektricitet, der leveres fra det kollektive distributionsnet til forbrug på bagvedliggende forbrugssteder. Interne net er ikke underlagt offentlig regulering.

Konkret er internt net i distributionsleddet karakteriseret som enten 1) net i en sammenhængende bygning (højhus, boligblok, mv.) eller 2) konstruktioner, hvor der er et fordelingsnet, der ligger bag en netvirksomheds net og fordelér elektricitet derfra til et eller flere forbrugssteder. I sidstnævnte til-

fælde er der kun tale om et internt net i distributionsleddet, hvis der foreligger fuld og reel identitet mellem ejeren af forbindelsen og den, der forsynes via forbindelsen. Herudover indgår det i Energistyrelsens praksis, at der skal være en tæt og reel geografisk sammenhæng mellem forbrugsstederne.

3.2.1.3. Interne ledningsanlæg/internt opsamlingsnet

Endelig fremgår det i lov om fremme af vedvarende energi, at elproduktionsanlæg, der udnytter vand og vind, kan etableres med tilhørende interne ledningsanlæg, også kaldet et internt opsamlingsnet. I vindmølletilslutningsbekendtgørelsen og nettilslutningsbekendtgørelsen defineres et internt opsamlingsnet som *"det interne forbindelsesnet mellem vindmøllerne i en havvindmøllepark eller vindmøller, solcelleanlæg eller bølgekraftanlæg, der er opstillet enkeltvis, i gruppe eller parker på land, frem til tilslutningspunktet, som ikke etableres, vedligeholdes og ejes af net- eller transmissionsvirksomheden"*. Definitionen anvendes bl.a. til at afgrænse disse former for netkonstellationer fra det kollektive elforsyningsnet og direkte elforsyningsnet, idet disse samler produktion, men ikke tilslutter forbrug.

3.2.1.4. Direkte elforsyningsnet

En anden undtagelse til hovedreglen om, at transport og distribution af elektricitet sker via det kollektive elforsyningsnet, fremgår af elforsyningslovens regler om direkte elforsyningsnet. Reglerne for direkte elforsyningsnet er en implementering af bestemmelserne i elmarkedsdirektivets artikel 7 om direkte linjer. Et direkte elforsyningsnet defineres i elforsyningslovens § 5, nr. 8 som et *"elforsyningsnet, som er beregnet til levering af elektricitet fra en elproduktionsvirksomhed til en anden elproduktionsvirksomhed eller til bestemte forbrugere, og som helt eller delvist erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet"*.

Det fremgår af elforsyningsloven, at etablering og anlæggelse af et direkte elforsyningsnet må kun udføres efter tilladelse fra klima-, energi-, og forsyningsministeren. Tilladelsen er betinget af, at ansøgeren forinden har fået afslag på en anmodning om transport af elektricitet gennem det kollektive elforsyningsnet. Derudover er det en betingelse, at der ikke allerede eksisterer den nødvendige infrastruktur til at forsyne den pågældende kunde, herunder tilstrækkelig kapacitet i det eksisterende net.

I praksis kan der ikke henvises til eksempler på sådanne tilladelser, idet enhver har ret til at anvende det kollektive elforsyningsnet til transport af elektricitet imod betaling. Dertil kommer, at netvirksomhederne og Energinet er forpligtet til at tilslutte leverandører og købere af elektricitet samt stille for-

nøden transportkapacitet til rådighed og give adgang til transport af elektricitet via det kollektive elforsyningsnet. Netvirksomhederne og Energinet kan således ikke give afslag, som forudsat i bestemmelsen om direkte elforsyningsnet i elforsyningsloven. Det medfører, at der reelt ikke kan etableres direkte elforsyningsnet i Danmark i henhold til gældende lovgivning.

I henhold til elforsyningslovens § 51 a, stk. 2 og 3, er det muligt at pålægge ansøgere, der søger om tilladelse til at etablere et direkte elforsyningsnet, at skulle betale for myndighedsbehandlingen af deres ansøgning. Den samme mulighed gør sig endvidere gældende for tilsyn med overholdelsen af betingelserne i tilladelsen.

I medfør af elforsyningslovens § 84, stk. 1 har ministeren mulighed for, at indhente de oplysninger som er nødvendige for ministeren til varetagelse af denne opgaver efter elforsyningsloven, herunder tilsyn med tilladelser til direkte elforsyningsnet. Endvidere har ministeren i medfør af § 85 d, stk. 1 mulighed for, at påbyde at forhold der strider imod, gældende regler på området, bringes i orden.

Hvis der etableres direkte elforsyningsnet uden, at der forelægger tilladelse hertil eller hvis der sker tilsidesættelse af de vilkår, som tilladelsen er givet på baggrund af, straffes dette med bøde i henhold til elforsyningslovens § 87, nr. 2 og 3. Endvidere er manglende efterkommelse af påbud også bødepålagt efter elforsyningslovens § § 87, nr. 7 og 8.

Afgørelser vedrørende direkte elforsyningsnet, kan som udgangspunkt påklages Energiklagenævnet i medfør af elforsyningslovens § 89, stk. 1.

Klima-, energi- og forsyningsministeren har mulighed for at dispensere fra visse af lovens krav i medfør af elforsyningslovens § 2, stk. 4. På den baggrund kan bestemme, at mindre anlæg eller mindre omfattende aktiviteter, som er omfattet af loven, helt eller delvist skal undtages fra lovens bestemmelser, herunder muligheden for, at undtage atypiske eller usædvanlige anlæg fra bestemmelser i loven. Et eksempel her på er at fritage Banestyrrelsens forsyningsnet, som i dag behandles som et distributionsselskab, fra visse af lovens bestemmelser.

3.2.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet har indgået *Aftale om udvikling og fremme*

af brint og grønne brændsler (Power-to-X strategi), der skal bidrage til udbredelse af anvendelsen af Power-to-X (PtX) i Danmark.

Ifølge aftalen skal vejen mod et grønt samfund bl.a. ske gennem direkte elektrificering og indirekte elektrificering via PtX. PtX kan bidrage til et integreret og fleksibelt energisystem, hvor PtX integreres i energisystemet på en måde, der understøtter og supplerer eksisterende forsyningssektorer, såsom el, gas og fjernvarme. PtX-teknologi gør det muligt at producere brændstoffer og kemikalier, der kan erstatte fossile produkter i en række svært omstillelige sektorer, som bl.a. søfart, luftfart, landbruget, dele af industrien og dele af den tunge vejtransport.

Danmarks ambitiøse klimamålsætning om 70 pct. reduktion af drivhusgasudledninger i 2030 og videre mod klimaneutralitet kræver en massiv elektrificering af det danske samfund med et markant øget elforbrug og store investeringer i udbygning af vedvarende energi (VE). Det samlede elforbrug vurderes således at stige betragteligt frem mod 2030, og langt størstedelen af stigningen forventes at ske på grund af store forbrugsanlæg som f.eks. elektrolyseanlæg (PtX-anlæg). Det øgede elforbrug udfordrer dermed indretningen af den kollektive elforsyning i forhold til individuel placering og udbygning

Uden omstillingen af de svært omstillelige sektorer (som bl.a. søfart, luftfart, landbruget, dele af industrien og dele af den tunge vejtransport), vurderes Danmark ikke at kunne nå det langsigtede mål om klimaneutralitet senest i 2050. PtX-processer genererer desuden store mængder overskudsvarme, som potentielt kan udnyttes i fjernvarmesektoren. PtX-produkter kan både bidrage til CO₂-reduktioner, når de erstatter anvendelsen af fossile produkter, og give Danmark nye grønne erhvervs- og eksportmuligheder.

Som tidligere nævnt er hovedreglen for det danske elmarked, at al transport af elektricitet sker gennem den kollektive elforsyningsnet. Det fremgår af den politiske aftale, at det fortsat skal være udgangspunktet. Det danske kollektive elforsyningsnet er opbygget og planlagt ud fra et generelt kollektivt forsyningshensyn for alle forbrugere. Det har medført, at alle danske forbrugere har adgang til det kollektive elforsyningsnet, uanset hvor forbrugerne geografisk er placeret. Samtidig etableres der kollektivt elforsyningsnet, uanset om der er et selskabsøkonomisk incitament herfor. Denne tilgang har sikret alle forbrugere retten til at bruge det kollektive elforsyningsnet mod betaling og på ikke-diskriminerende og lige vilkår. Tilgangen betyder, at der er begrænsede muligheder for, at andre aktører end kollektive elforsyningsvirksomheder (netvirksomheder og Energinet, jf. afsnit om ”Gældende ret”) kan eje, drive eller etablere kollektivt elforsyningsnet. Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det stigende elforbrug og

elproduktion kan imødekommes ved at understøtte en mere effektiv anvendelse af det kollektive elforsyningsnet for eksempel i samspil med direkte linjer.

Det fremgår af den politiske aftale, at direkte linjer skal muliggøres. Det er ministeriets vurdering, at dette bedst gøres ved, at de nuværende regler for direkte elforsyningsnet justeres. I den forbindelse finder ministeriet det mest hensigtsmæssigt, at terminologien ”direkte elforsyningsnet” ændres til ”direkte linjer”, da det er den terminologi, som anvendes i elmarkedsdirektivet (fremadrettet omtales direkte elforsyningsnet som direkte linjer). En sådan ændring vil tydeliggøre, at der er tale om en elektricitetsforbindelse mellem produktion og forbrug og ikke en særegen type af elnet, som potentielt kan transportere elektricitet til en ubestemt kreds af elkunder. Endvidere vil det også tydeliggøre, at der ikke er tale om elnet, der er etableret i henhold til Energistyrelsens praksis om internt net eller anden form for nettype, ”jf. afsnit om ”Gældende ret”).

Det fremgår af den politiske aftale, at formålet med direkte linjer er at fremme en omkostningseffektiv grøn omstilling ved blandt andet at understøtte en indpasning af øget vedvarende energi samt en hensigtsmæssig placering af elforbrug og elproduktion i det danske energisystem. Derved udnyttes kapaciteten i elnettet mere effektivt, hvilket kan bidrage til at reducere behovet for investeringer i elnettet samt skabe bedre rammebetingelser for grønne teknologier som f.eks. PtX.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at der også kan etableres direkte linjer med vedvarende energiproduktion på land og havet med teknologier, der omfatter elforbrug og energilagring. Energilagring og et energilager er defineret i elforsyningsloven og følger definitionen i elmarkedsdirektivet. Definitionen præciserer, at et energilageranlæg kan omfatte anlæg, der omdanner elektrisk energi til anden energiform, der kan lagres, lagring af denne anden energiform, samt efterfølgende anvendelse. En sådan energikonvertering kan eksempelvis omfatte teknologier såsom elektrolyseanlæg, varmepumper, elpatroner eller lignende, som forbruger el og producerer en anden energibærer, f.eks. brint eller varmt vand, der kan lagres. Det betyder, at energilageranlæg kan omfatte anlæg, der omdanner el til andre energibærere og flytter energien fra elsektoren til andre dele af energisystemet. Det er ministeriets vurdering, at elektrolyseanlæg, varmepumper, elpatroner eller lignende bør reguleres på samme måde som andre forbrugsteknologier, såfremt disse alene forbruger el og konverterer dette til en anden energibærer, der anvendes et andet sted i energisystemet. Muliggørelsen af direkte linjer i dansk ret har således til hensigt at sikre en ensartet og transparent regulering på tværs af teknologier, der ønsker at blive koblet til elproduktion før tilslutningspunktet til det kollektive elforsyningsnet.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at hvis der etableres et batteri før tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, og batteriet er begrænset til ikke at kunne trække elektricitet fra det kollektive elforsyningsnet, er der intet i elforsyningsloven eller VE-loven, der forhindrer anlægsejeren i at installere batterier sammen med VE-anlægget. Denne mulighed understøtter en hensigtsmæssig anvendelse af de danske VE-ressourcer, da anlægsejere kan udsætte den endelige afsætning af elektricitet til et senere tidspunkt, f.eks. når vinden ikke blæser, og hvor efterspørgslen efter den grønne strøm er høj. Det vil ligeledes være muligt at koble batterier på det interne opsamlingsnet mellem VE-anlæg, der er opstillet enkeltvis, i grupper eller parker på havet, frem til tilslutningspunktet. Det er dog en forudsætning, at batterierne kun kan aftage elproduktionen fra VE-anlægget og ikke fra det kollektive elforsyningsnet, da de ellers vil blive betragtet som forbrugsenheder, der i udgangspunktet ikke må tilsluttes i interne opsamlingsnet, men i stedet vil skulle tilsluttes med direkte linjer.

Derimod vil det fortsat være muligt for elforbrug og energilager, der kobles med elproduktion via en direkte linje, at aftage el fra det kollektive elforsyningsnet. Eftersom enhver har ret til at anvende det kollektive elforsyningsnet til transport af elektricitet mod betaling (tredjepartsadgang), vil etableringen af direkte linjer ikke afskærer det forbundne energilager eller elforbrug fra adgangen til det kollektive elforsyningsnet, dermed sikres muligheden for samspil med det øvrige elsystem. Retten til tredjepartsadgang medfører, at der er mulighed for at aftage el fra det kollektive forsyningsnet, hvis f.eks. prisen for elektriciteten findes fordelagtig, hvilket kan bidrage til en samlet forbedring af samfundsøkonomien.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at adgangen til at anlægge elforbrug og energilagre bag ved et nettilslutningspunkt fremover bør omfattes af de almindeligt gældende regler om direkte linjer og interne net i produktionsleddet. Det vil sikre ensrettede og transparente regler for anvendelsen af disse teknologier. Med de nye regler om direkte linjer bliver der mulighed for at ansøge om etablering af en direkte linje, så den direkte linjes kapacitet kan nyttiggøres direkte i f.eks. et PtX-anlæg, såfremt der meddeles tilladelse hertil.

Det forventes, at reglerne vil blive udformet på en måde, så der ved etableringen havvindskapacitet vil kunne gives tilladelse til at etablere en direkte linje til nyttiggørelse af evt. overplanting-kapacitet i f.eks. et PtX-anlæg. F.eks. er der i koncessionsaftalen for at nettilslutte Thor Havvindmøllepark givet adgang til, at koncessionshaveren kan anmode Energistyrelsen om tilladelse til at udvide eller ændre elproduktionsanlægget med henblik på udnyttelse af vindenergi til produktion af andre energiformer, som egenproducent bag nettilslutningspunktet (herunder PtX mv.). Derudover er det i Beslutning for udbudsrammer fra 29. juni 2020 for Hesselø Havvindmøllepark

besluttet, at parken skal have en kapacitet på 800-1.200 MW, imens der maksimalt vil være mulighed for at levere 1.000 MW til det kollektive net. Dette efterlader 200 MW til såkaldt overplanting, som f.eks. kan anvendes til at levere mere strøm til det kollektive elforsyningsnet i vindstille perioder. Det indgår i aftalen, at udbuddet og forundersøgelserne tilrettelægges, så mulighederne for PtX og lagring søges forbedret.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at hvis en aktør etablerer direkte linjer og samplaceringer for brug og produktion før tilslutningspunktet til det kollektive elforsyningsnet, kan det potentielt medføre en reduceret tariffbetaling fra aktøren til Energinet og netvirksomhederne. Muligheden for en konkret tariffbesparelse afhænger dog af den konkrete tarifmodel, som Energinet og netvirksomhederne har kompetencen til at udarbejde. Tarifmodellen skal efterfølgende godkendes af Forsyningstilsynet.

Direkte linjer kan desuden medvirke til at skabe rammebetingelser, der fremmer grønne teknologier, understøtte en øget indpasning af vedvarende energi samt sikre en hensigtsmæssig placering af elforbrug og elproduktion i det danske energisystem. Dermed er der en mulighed for, at kapaciteten i elnettet udnyttes bedre og langt størstedelen af stigningen af elforbruget forventes at ske på grund af store forbrugsanlæg som f.eks. elektrolyseanlæg (PtX-anlæg). Det øgede elforbrug udfordrer hermed indretningen af den kollektive elforsyning i forhold til individuel placering og udbygning mere effektivt, hvilket kan bidrage til at reducere behovet for investeringer i elnettet og indfrielsen af Danmarks klimamål.

For at muliggøre en reel anvendelse af direkte linjer vurderer Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at de lovgivningsmæssige rammer for at udstede tilladelse til etablering af direkte linjer bør ændres, så tilladelsen ikke betinges af, at der er givet afslag til ansøgeren om transport af elektricitet via det kollektive elforsyningsnet. I stedet bør klima-, energi- og forsyningsministeren kunne fastsætte kriterier og vilkår for etableringen af direkte linjer, der sikrer, at det så vidt muligt kun er projekter, som understøtter samfundsmæssige hensyn, der realiseres. De samfundsmæssige hensyn skal ses i relation til brugen af det kollektive elforsyningsnet, f.eks. ved at direkte linjer medfører et reduceret behov for udbygning af det kollektive elforsyningsnet. Foruden disse hensyn skal det sikres, at elmarkedsdirektivet overholdes.

Energistyrelsens analyse af direkte linjer fra december 2021 viser, at de største samfundsmæssige fordele ved at tillade direkte linjer kan opnås blandt kundegrupper på de højere spændingsniveauer (≥ 10 kV). Det skyldes, at direkte linjer kan give store elforbrugere som f.eks. PtX-anlæg, datacentre og større produktionsvirksomheder incitament til i højere grad at samplacere forbrug med VE-produktion, hvilket kan understøtte øget indpasning af VE

og samtidig aflaste det kollektive elforsyningsnet og medføre mindre behov for forstærkninger og udbygning af elforsyningsnettet. På de lavere spændingsniveauer (0,4 kV), hvor kunderne typisk består af husstande, viser analysen derimod, at en direkte linje ikke medfører en væsentlig samfundsmæssig fordel i form af en reduceret belastning af det kollektive elforsyningsnet. Det er derfor Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at muligheden for at etablere direkte linjer, som udgangspunkt bør afgrænses til produktionsenheder og forbrugsenheder på spændingsniveau 10 kV eller derover, og således ikke omfatte elektricitetsforbindelser på de lavere spændingsniveauer (0,4 kV).

Det følger af Elmarkedsdirektivet, at såfremt der gives tilladelse til etablering af direkte linjer, er denne betinget af overholdelsen af visse objektive og ikke-forskelsbehandlende kriterier, der har til hensigt at tilgodese samfundsmæssige hensyn. Kriterierne fastsættes af det pågældende medlemsland. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker i den sammenhæng, at der kan være særlige forhold i forbindelse med etablering af direkte linjer med vedvarende energiproduktion på havet, f.eks lange afstande, som kan afspejles i kriterierne.

Der findes på nuværende tidspunkt ikke regler vedrørende ansøgningsprocessen for udstedelse af tilladelse til etablering af direkte linjer, hvorfor Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt at fastsætte en bemyndigelse i elforsyningsloven, som gør det muligt at fastsætte regler for ansøgningsproces og sagsbehandling af ansøgninger om tilladelse til etablering af direkte linjer. Det skal sikre, at der hverken opstår et uforholdsmæssig ressource- og tidsforbrug hos ansøgeren, de kollektive elforsyningsvirksomheder eller myndigheden, som administrerer ordningen. Det fremgår således også af den politiske aftale, at der både skal muliggøres automatisk og individuel sagsbehandling af ansøgninger, som lever op til visse betingelser og vilkår. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at muliggørelsen af en kombineret automatiseret og individuel behandling af ansøgninger kan sikre realiseringen af samfundsøkonomiske gevinster, samtidig med at det understøtter den administrative proces. Idet transport af elektricitet som hovedregel sker via det kollektive elforsyningsnet, findes det desuden hensigtsmæssigt, at undtagelser fra denne hovedregel finansieres af de aktører, som ønsker at blive undtaget herfra. Derfor pålægges behandlingen af ansøgning om tilladelse til etablering af direkte linjer et gebyr.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at nærværende lovforslag blot er en justering af gældende regler. På den baggrund vil tilladelser udstedt med hjemmel i den justerede § 23 stadig være omfattet af de samme bestemmelser i elforsyningsloven som hidtil, herunder i særdeleshed kapitel 12 om beredskab, fortrolighed, kontrol, oplysningspligt og påbud

samt kapitel 13 om sanktionsbestemmelser og kapitel 14 om klager, Energifklagenævn mm. og § 51 a, stk. 2 og 3, som pålægger ansøgerne af en tilladelse til etablering af direkte linjer at betale for omkostninger forbundet med myndighedsbehandling og tilsyn. Det vurderes at klima-, energi- og forsyningsministeren har de fornødne beføjelser i medfør af elforsyningsloven til, at føre et effektivt tilsyn med overholdelsen af kriterierne og vilkårene i tilladelsen til at etablere direkte linjer.

Det vurderes, at overtrædelse af kravet om tilladelse til at etablere direkte linjer eller overtrædelse af tilladelsens kriterier og vilkår straffes med bøde efter elforsyningslovens § 87.

3.2.3. Den foreslåede ordning

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet foreslår, at der foretages justeringer til reglerne om direkte elforsyningsnet både i terminologien og i forhold til rammerne for selve udstedelsen af tilladelsen.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet foreslår, at terminologien for direkte elforsyningsnet ændres, så begrebet harmoniseres med begrebet fra elmarkedsdirektivet. Direkte elforsyningsnet ændrer derfor betegnelse til »direkte linjer«. Samtidig præciseres definitionen af direkte elforsyningsnet, så den indholdsmæssigt – men ikke ordlydmæssigt – stemmer overens med elmarkedsdirektivets definition af direkte linjer.

Direkte linjer er en undtagelse til hovedreglen om, at alt transport og distribution af elektricitet sker via det kollektive elforsyningsnet. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet foreslår, at etablering af direkte linjer tillades, hvor det fremmer samfundsmæssige hensyn ved f.eks. at reducere behovet for netudbygning af det kollektive elforsyningsnet. Disse hensyn gør sig gældende for direkte linjer i forbindelse med energiproduktion både på land og til havs.

Det følger af den foreslåede definition af direkte linjer, at direkte linjer er en elektricitetsforbindelse, der kan supplere det kollektive elforsyningsnet. Det bemærkes, at den foreslåede definition ikke skelner mellem etablering af direkte linjer, som transporterer elektricitet på et højere spændingsniveau (transmissionsniveau) eller på mellem og/eller lavere spændingsniveauer (distributionsniveau). Muligheden for at etablere direkte linjer gælder således både på distributionsniveau og transmissionsniveau.

Ligeledes sondres der ikke mellem direkte linjer på land eller til havs i den foreslåede definition. Direkte linjer vil således kunne etableres både i forbindelse med elproduktion på land og til havs, herunder f.eks. i forbindelse med fremtidige energiøer.

Produktions- og forbrugsanlæg, der forbindes via en direkte linje, har samtidig ret til at være tilsluttet det kollektive elforsyningsnet. Endvidere skal produktions- og forbrugsanlæg være ejet af en juridisk enhed. Det vil ikke være muligt, at koble produktions- og forbrugsanlæg der ejes af fysiske personer.

Det er altid muligt at koble ét forbrugsanlæg med ét produktionsanlæg via en direkte linje, uden at dette får karakter af kollektivt elforsyningsnet. Muligheden for at koble mere end to anlæg via en direkte linje vil bero på en konkret vurdering, der skal sikre, at elektricitetsforbindelsen ikke får karakter af kollektivt elforsyningsnet.

Idet direkte linjer er en elektricitetsforbindelse og ikke et elforsyningsnet, er ejere af produktions- og forbrugsanlæg, der etablerer en direkte linje, ikke underlagt samme forpligtelser som netvirksomheder og Energinet. F.eks. er der ikke pligt til at give tredjepartsadgang til at transportere elektricitet via den direkte linje. Hvis det ved ansøgning om etablering af direkte linjer vurderes, at konstellationen pga. antallet af sammenkoblede produktions- og forbrugsanlæg får karakter af et kollektivt elforsyningsnet, vil dette stride imod Energinets eller netvirksomhedernes de facto eneret til, at drive kollektivt elforsyningsnet, hvorfor ansøgningen ikke vil kunne imødekommes.

Elforbrug gennem direkte linjer undtager som udgangspunkt *ikke* ejerne af forbrugsanlæggene fra at skulle betale moms og afgifter, herunder elafgift.

Etablering og drift af direkte linjer skal ske inden for gældende plan-, miljø- og tekniske krav, som ejerne af produktions- og forbrugsanlæggene er forpligtet til selv at sikre og dokumentere i forbindelse med etableringen af den direkte linje.

3.2.3.1. Hensyn og kriterier

Det foreslås at videreføre den nuværende ordning, hvor klima-, energi- og forsyningsministeren har kompetencen til at udstede tilladelse til etablering af direkte linjer.

Dertil foreslås det, at de nuværende rammer for, hvornår der kan udstedes tilladelse til etablering af direkte linjer, erstattes med en bemyndigelsesbestemmelse, så klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte kriterier og vilkår for en tilladelse til etablering af direkte linjer. Kriterier og vilkår vil skulle være objektive og ikke-forskelsbehandlende i overensstemmelse med elmarkedsdirektivet.

De objektive og ikke-forskelsbehandlende kriterier udarbejdes på baggrund af en afvejning og vurdering af en række hensyn. Således kan visse af kriterierne være rent objektive mens andre kriterier beror på en skønsvurdering. Kriterierne udmøntes og præciseres i en bekendtgørelse.

Nedenstående hensyn kan indgå i afvejningen af, hvorvidt et konkret kriterie eller vilkår er objektivt og ikke-forskelsbehandlende i relation til etableringen af direkte linjer.

Objektive kriterier

Målbare størrelser, f.eks. afstande, spændingsniveauer, vægt eller lign, anses for at være objektive, idet de relativt let kan besvares be- eller afkræftende. De kan derfor indgå i vurderingen af, hvorvidt et kriterie er objektivt og ikke-forskelsbehandlende.

Nettekniske forhold i relation til det kollektive elforsyningsnet

Nettekniske forhold er hensyn, som kan indgå i ovennævnte vurdering. Med nettekniske forhold menes f.eks. tilkoblingen til det kollektive elforsyningsnet samt en effektiv udnyttelse af det kollektive elforsyningsnet, herunder planlægning af, hvorledes det kollektive elforsyningsnet skal udbygges.

Hensynet til den samfundsmæssige interesse (i energisektoren)

Det følger af artikel 14 TFEU, at medlemsstaterne under overholdelse af traktaterne har kompetence til at levere, udlægge og finansiere offentlige serviceforpligtelser (tjenesteydelser) af almen økonomisk interesse. Medlemsstaterne har vide beføjelser til at definere offentlige serviceforpligtelser af almindelig økonomisk interesse (services of general economic interest). Forhold som vil være omfattet af offentlige serviceforpligtelser af almindelig økonomisk interesse, der vedrører energisektoren, kan indgå som et hensyn i vurderingen. Hensynene skal i denne sammenhæng bl.a. forstås som leveringssikkerhed, herunder forsyningssikkerhed, regelmæssighed, kvalitet og pris samt miljøbeskyttelse, herunder energieffektivitet, energi fra vedvarende energikilder og klimabeskyttelse.

3.2.3.2. Ansøgningsproces og sagsbehandling

Det foreslås, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil få bemyndigelse til at fastsætte regler for ansøgningsproces og automatiseret sagsbehandling af ansøgninger om tilladelse til etablering af direkte linjer. Det foreslås i den forbindelse, at der vil kunne blive fastsat regler om, at ansøgnings- og sagsbehandlingsprocessen administreres delvist automatisk og delvist med individuel behandling, bl.a. afhængig af projektets kompleksitet, f.eks. hvor mange produktions- og forbrugsanlæg der skal sammenkobles og spændingsniveau.

Den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse har til formål at imødekomme kravene i Forordning 2016/679 (GDPR-forordningen) vedrørende automatiseres sagsbehandling. GDPR-forordningen foreskriver, at fysiske personer, herunder enkeltmandsvirksomheder, som hovedregel ikke kan underlægges en fuldt automatiseret sagsbehandlingsproces. Dog kan bestemmelsen afviges, såfremt det hjemles direkte i national lovgivning, og der på den baggrund fastsættes passende foranstaltninger, som beskytter ansøgers forvaltningsretlige rettigheder.

Forvaltningsretten tillægger borgerne forskellige rettigheder og beføjelser, når offentlige myndigheder behandler borgernes sager. Myndighederne skal sikre, at både materielle og formelle krav til sagsbehandlingen overholdes, når der træffes afgørelse i sager. F.eks. gælder det, at hvis en afgørelse eller elementer i en afgørelse beror på et skøn, skal sagsbehandlingsprocessen indrettes, så det er muligt for sagsbehandleren at udøve et sådant skøn.

Automatiseret sagsbehandling

Såfremt den foreslåede bemyndigelse vil blive udmøntet i en automatiseret sagsbehandlingsproces, skal ovennævnte rettigheder og beføjelser i forhold til borgerne fortsat imødekommes. Det forventes dog, at imødekommelsen af en ansøgning, hvor der anvendes en automatiseret sagsbehandlingsproces, vil medføre fuldt medhold i det ansøgte, hvorfor rettighederne vedrørende partshøring og klagevejledning til ansøger kan fraviges. Såfremt der gives afslag på en ansøgning ved automatiseret sagsbehandlingsproces, er ansøger fortsat berettiget til at modtage begrundelse, klagevejledning og oplysninger om partshøring. Det er en forudsætning for en hel eller delvis *automatisering* af sagsbehandlingen af ansøgningerne, at afgørelsen træffes efter rent objektive kriterier og vilkår. De objektive kriterier skal fremstå så præcise som muligt for at minimere risikoen for tvivl om kriteriet og/eller vilkårets objektivitet.

Projekter hvor direkte linjer etableres på 10 kV spændingsniveau hvor ét produktionsanlæg kobles med ét forbrugsanlæg foreslås behandlet via en automatiseret sagsbehandlings- og godkendelsesproces. Det er ansøgerens ansvar at indsamle og angive oplysninger om kriteriernes opfyldelse.

Ansøgningsprocessen vurderes at være administrerbar, da der kan gives tilladelse til mindre projekter gennem en automatisk ansøgningsproces, som effektiviserer sagsbehandlingen.

Hvis dele af afgørelsen indeholder skønsbetragtninger, kan sagsbehandlingsprocessen ikke automatiseres fuldt ud. De skønsmæssige betragtninger

skal i stedet udføres manuelt af en sagsbehandler. Den del af sagsbehandlingsprocessen, som vedrører objektive kriterier, kan dog fortsat automatiseres.

Individuel sagsbehandling

Projekter der indeholder skønsmæssige betragtninger, f.eks. projekter med flere end to aktører, som kræver en vurdering af, om etableringen af direkte linjer får karakter af kollektivt elforsyningsnet, eller projekter hvor direkte linjer etableres på et spændingsniveau over 10 kV nettet, kræver en individuel sagsbehandling.

Det er ansøgerens ansvar at indsamle og angive oplysninger om kriteriernes opfyldelse. i. Når først oplysningerne er indhentet og angivet til den sagsbehandlende myndighed, forventes myndighedsbehandlingen at være relativt begrænset. Dette undtager dog ikke den sagsbehandlende myndighed fra officelmaksimen pligt til, at sørge for at sagsforberedelsen har været forsvarlig og at sagen er tilstrækkeligt oplyst, før der træffes afgørelse.

3.3. Forbud mod ny elproduktion på kul

3.3.1. Gældende ret

Når et nyt elproduktionsanlæg skal etableres, og når et eksisterende elproduktionsanlæg ønskes ændret, kræver det en række tilladelser fra forskellige myndigheder, herunder fra klima-, energi- og forsyningsministeren.

Det følger af § 11, stk. 1, i elforsyningsloven, at etablering af nye elproduktionsanlæg samt væsentlige ændringer i bestående anlæg, kun kan foretages efter forudgående tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Det følger af § 11, stk. 2, at meddelelse af tilladelse er betinget af, at ansøgeren dokumenterer opfyldelsen af nærmere angivne offentliggjorte betingelser vedrørende det ansøgte anlægs energieffektivitet, brændselsanvendelse og miljøforhold i øvrigt. Ved en tilladelse vægter hensynet til bl.a. klima og miljø højt.

Efter § 11, stk. 6, kan nukleare produktionsanlæg ikke etableres i medfør af elforsyningsloven. Denne bestemmelse følger op på Folketingets beslutning i 1985 om ikke at anvende nukleare anlæg til produktion af elektricitet.

3.3.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Folketinget vedtog i 2020 den danske klimalov, hvori rammerne for den danske klimapolitik er beskrevet. Den danske klimapolitik er i høj grad drevet af de nationale drivhusgasreduktionsmål fastsat i klimaloven fra 2020.

Dertil kommer opfyldelsen af Danmarks internationale klimaforpligtelser samt opfyldelsen af nationale målsætninger på energiområdet, der har en stor effekt på udledningen af drivhusgasser fra Danmark.

Ifølge EU's 2030-mål, skal EU's samlede drivhusudledninger reduceres med 55 procent fra 1990 til 2030, hvilket indebærer andre overordnede EU-mål, herunder 61 pct. reduktion i 2030 i forhold til 2005-udledningen fra de store udledere af CO₂ omfattet af EU's system for handel med CO₂-kvoter såsom kraftværker og olie-gassektoren.

Formålet med klimaloven er, at Danmark skal reducere udledningen af drivhusgasser i 2030 med 70 pct. i forhold til niveauet i 1990, og at Danmark opnår at være et klimaneutralt samfund senest i 2050. Med klimaneutralitet menes, at der ikke udledes flere drivhusgasser, end der optages. Med klimaloven bliver reduktionsmålene således juridisk bindende.

Danmark har endvidere den 23. september 2021 tilsluttet sig en ny international erklæring, 'A global energy compact for no new coal power', som har sin baggrund i, at det er nødvendigt at stoppe opførelsen af ny kulkapacitet nu, hvis global klimaneutralitet i 2050 skal være mulig.

Danmark og 44 andre lande har i forbindelse med COP26 tiltrådt "No new Coal" compact, om ikke at godkende nye anlæg med nyt forbrug af kul.

I tråd med ovenstående, foreslås indsat en ny bestemmelse om kulstop for nye produktionsanlæg. Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at den foreslåede nye bestemmelse, som hindrer etableringen af nye produktionsanlæg, som anvender kul som brændsel, og som hindrer en væsentlig ændring af et eksisterende produktionsanlæg, hvis denne ændring medfører en øget forbrænding af kul, er i tråd med EU-reguleringen.

3.3.3. Den foreslåede ordning

Der foreslås indsat et nyt stk. 7 i § 11, hvorefter det fra ikrafttrædelsen af bestemmelsen ikke længere vil være muligt at etablere et nyt produktionsanlæg i Danmark, der anvender kul som brændsel, ligesom det ikke vil være muligt at få tilladelse til væsentlig ændring af et produktionsanlæg, som medfører en øget forbrænding af kul.

Formålet med lovændringen er at opfylde de danske og internationale forpligtelser om reduktion af drivhusgasser. Endvidere er lovændringen en opfølgning på, at Danmark og 44 andre lande i forbindelse med COP26 har

tiltrådt ”No new Coal” compact, om ikke at godkende nye anlæg med nyt forbrug af kul.

Den foreslåede ændring medfører, at det fra bestemmelsens ikrafttræden ikke vil være muligt at etablere nye produktionsanlæg, som anvender kul som brændsel. Det vil heller ikke være muligt at ændre væsentligt på et eksisterende produktionsanlæg, hvis denne ændring medfører en øget forbrænding af kul, uanset om der er tale om et produktionsanlæg, som i forvejen anvender kul som brændsel. Det vil f.eks. ikke være muligt at udvide et eksisterende produktionsanlæg, hvis denne udbygning medfører en øget forbrænding af kul. Det vil heller ikke være muligt at ombygge et eksisterende produktionsanlæg, som ikke anvender kul som brændsel, såfremt ombygningen vil betyde, at der fremover vil anvendes kul som brændsel. Endelig vil det ikke være muligt at skifte brændsel til kul på et eksisterende produktionsanlæg uden kultilladelse. Dette følger af, at et brændselsskift anses for at være en væsentlig ændring, også selvom der ikke måtte være behov for en ombygning af anlægget.

Det vil således være i strid med elforsyningsloven både at etablere et nyt produktionsanlæg, der anvender kul som brændsel, og at foretage en væsentlig ændring af et eksisterende produktionsanlæg, som medfører en øget forbrænding af kul, og det vil således heller ikke være muligt at få en tilladelse hertil efter elforsyningsloven.

3.4. Registreringer i Stamdataregistret

3.4.1. Gældende ret

Det nuværende Stamdataregister indeholder oplysninger om elproducenter, der modtager pristillæg, jf. § 85 a, stk. 2, nr. 2 jf. nr. 1. Stamdataregistret blev oprindeligt etableret med henblik på tilsyn og kontrol med anlæg, der modtog støtte. Før udfasningen af elforbrugernes finansiering af visse offentlige forpligtelser, som støtte til fremme af solcelleanlæg, vindmøller m. v. (PSO-systemet) ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love indeholdt registret ligeledes stamdata om forbrugsenheder godkendt til reduceret PSO-tarif, som f.eks. elpatroner.

Derudover er der en række anlæg som f.eks. elforbrugsanlæg, der i dag ikke vil skulle registreres i Stamdataregistret. Elforbrugsanlæg er anlæg såsom f.eks. varmepumper, ladestandere og elektrolyseanlæg. Tilsvarende vil der i dag ikke skulle foretages registrering af energilageranlæg, såsom f.eks. batterier.

De nærmere regler om Stamdataregistret fremgår af bekendtgørelse nr. 2651 af 28. december 2021 om stamdataregistret for elproducerende anlæg m.v.

Energistyrelsen har ansvaret for drift og udvikling af registret. Stamdataregistret rummer en række data om ejerforhold, fysiske tilslutningsforhold i nettet, installeret effekt, idriftsættelse o.l. Disse data benævnes i det daglige som *stamdata*. Stamdata registreres i Stamdataregistret af netvirksomheder, som har ansvaret for, at stamdata i registret stemmer overens med de faktiske forhold for deres respektive netområder. Netvirksomhederne foretager registreringen af stamdata via Energistyrelsens selvbetjeningsportal.

Energinet har adgang til en lang række af de ovennævnte stamdata i registret til brug for varetagelsen af deres opgaver. Herunder kan nævnes tekniske stamdata til brug for estimeringer og prognoser. Stamdata indgår som et element i Energinets systemdrift, der sikrer den overordnede transport af elektricitet fra producenter til forbrugerne.

Derudover giver elforsyningslovens § 22, stk. 4, ministeren mulighed for at fastsætte regler om netvirksomhedernes indhentelse af oplysninger til brug for udarbejdelse af netvirksomhedernes netudviklingsplaner. Den videnskabelse, som de indhentede oplysninger bidrager med, kan blive videreformidlet i aggregeret form eller i udviklingsplanerne.

De nærmere bestemmelser herom er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 1499 af 29. juni 2021 om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter. Af bekendtgørelsens § 15 fremgår det, at netvirksomheder til brug for udarbejdelse af deres netudviklingsplaner kan indhente oplysninger om de tekniske specifikationer og den geografiske placering af nettilsluttede produktions-, forbrugs- og energilageranlæg, herunder ladestandere, varmepumper, solceller, batterianlæg og andre anlæg, der potentielt kan agere fleksibilitet.

Den pågældende bestemmelse giver alene en mulighed for indhentelse af oplysninger for netvirksomhederne, men ikke en egentlig pligt hertil. Derudover er der alene mulighed for at indhente oplysninger til brug for udarbejdelse af netudviklingsplaner og ingen krav om registrering eller deling.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af person-

oplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger mv. (herefter databeskyttelsesforordningen) indeholder regler om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger.

En personoplysning er enhver form for information, der direkte eller indirekte kan henføres til en identificeret eller identificerbar fysisk person, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 1.

Databeskyttelsesforordningen skelner mellem forskellige typer af persondata, navnlig personoplysninger (ikke-følsomme oplysninger), der også kaldes for personoplysninger, og særlige kategorier af personoplysninger (følsomme oplysninger).

Artikel 6 indeholder bestemmelser om lovlig behandling af personoplysninger, der ikke falder under en af de særlige kategorier af personoplysninger, der er nævnt i artikel 9, stk. 1. Det fremgår bl.a. af artikel 6, stk. 1, litra c, at behandling af personoplysninger er lovlig, hvis og i det omfang, at behandlingen er nødvendigt for at overholde en retlig forpligtelse, som påvirker den dataansvarlige. Endvidere fremgår der en hjemmel til at behandle persondata af artikel 6, stk. 1, litra e. Herefter er behandling af persondata lovlig, hvis og i det omfang, behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som led i myndighedsudøvelse.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 7, at en dataansvarlig er en fysisk person, virksomhed, myndighed eller et andet organ, der afgør, til hvilke formål og med hvilke hjælpemidler, der må foretages behandling af personoplysninger.

En dataansvarlig kan benytte sig af en databehandler, hvor denne behandler data på vegne af den dataansvarlige og efter instruks jf. databeskyttelsesforordningens art. 4, nr. 8.

3.4.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Med udfasning af PSO-systemet ved udgangen af 2021 foretages der nu registrering af stamdata for færre typer af anlæg end tidligere, og forudsætningerne for at anvende stamdata til brug for analyse er således blevet mindre. Derudover er der en række anlæg som f.eks. elforbrugsanlæg, der i dag ikke vil skulle registreres i Stamdataregistret.

Indsamling af stamdata på anlæg, der tilsluttes det kollektive elforsyningsnet, vil kunne give netvirksomhederne mulighed for at identificere placeringen og kapaciteten af anlæg, hvilket vil kunne blive et vigtigt redskab i den løbende udbygning og vedligehold af elforsyningsnettet.

Et forbedret datagrundlag vil således kunne benyttes til flere formål, herunder netvirksomhedernes udarbejdelse af netudviklingsplaner, opfølgning på energi- og miljøpolitiske målsætninger m.v. Indsamling af data om flere anlægstyper vil kunne bidrage til fremme af sektorintegration, fleksibilitetsmarkeder, løbende udbygning med VE-kapacitet og den høje elforsynings-sikkerhed, som vi kender i Danmark.

Indsamling af data for flere anlægstypervil desuden kunne være et vigtigt element i de netudviklingsplaner, som netvirksomheder er pålagt, at offentliggøre fra 1. december 2022.

3.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes en bemyndigelse i elforsyningslovens § 85 e, der giver klima-, energi og forsyningsministeren mulighed for at fastsætte regler om registrering og deling af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg til sikring af elforsynings-sikkerheden. Registreringen af data vil skulle ske i det register, der er nævnt i § 85 a, stk. 2, nr. 2, og det foreslås desuden, at ministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om hvem, der vil skulle foretage registreringen. Elproducenter og ejere af energilager- og elforbrugsanlæg vil efter anmodning skulle give de oplysninger, der vil være nødvendige for registreringen.

Den foreslåede bemyndigelse vil bl.a. kunne anvendes til at fastsætte regler om hvilke typer af anlæg, der vil skulle registreres i Stamdataregistret, og hvem registreringerne vil kunne deles med.

Hensigten med bemyndigelsesbestemmelsen vil være at sikre, at der også fremover foreligger et tilstrækkeligt og samlet datagrundlag til brug for sikring af elforsynings-sikkerheden gennem øget kendskab til den tilsluttede kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Stamdataregistret indeholder i dag kun stamdata for elproducerende anlæg, men for at sikre det optimale datagrundlag for analyse i systemdriften af transmissionsnettet vil der være behov for også at kende til elforbrugsanlæg og eventuelt andre energilageranlæg, som vil kunne påvirke forbruget af elektricitet i et område. Dette vil gøre det muligt at planlægge nødvendige tilpasninger af det kollektive elforsyningsnet m.v.

Med en bemyndigelsesbestemmelse vil det være muligt for klima-, energi- og forsyningsministeren løbende at tilpasse kravene til registrering af data i takt med udviklingen af nye teknologier og typer af anlæg, der anvender elektricitet, f.eks. PtX-anlæg udvikles og kommercialiseres. Bemyndigelsesbestemmelsen vil således kunne anvendes til at fremtidssikre, at den nødvendige data registreres i Stamdataregistret, når behovet opstår.

Indsamling af stamdata på f.eks. batterier vil være et redskab, der vil kunne bidrage til fleksibilitet i elnettet ved at udjævne forskelle mellem produktion og forbrug. Ved udvidelse af Stamdataregisteret med oplysninger om energilageranlæg og elforbrugsanlæg, vil Energistyrelsen såvel som Energinet kunne opnå viden om den akkumulerede kapacitet og forbedre analysegrundlaget betydeligt. Uden stamdata på disse anlæg, vil der kunne være risiko for, at bl.a. modeller til brug for drift af transmissionsnettet ikke vil være retvisende. Den forventede udbygning af f.eks. ladestanderkapacitet og batterier vil have stor betydning for prognoserne, og det findes derfor hensigtsmæssigt, at stamdata på disse anlæg vil skulle registreres, særligt med hensyn til den akkumulerede effekt der vil forventes at opstå.

Bemyndigelsesbestemmelsen vil desuden give mulighed for at fastsætte bestemmelser om deling af den registrerede stamdata. Dette skal gøre det muligt at dele den registrerede stamdata med bl.a. Energinet og netvirksomhederne i de tilfælde, hvor de ikke selv vil have kendskab til eller vil have foretaget registreringen af den pågældende stamdata.

For at sikre registreringen af data i Stamdataregistret vil der desuden være behov for at kunne fastsætte regler om hvem, der vil skulle forestå registreringen, ligesom elproducenter og ejere af energilager- og elforbrugsanlæg vil skulle være forpligtet til at give nødvendige oplysninger efter anmodning.

3.5. Udligning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg

3.5.1. Gældende ret

Det følger af elafgiftslovens § 2, stk. 1, litra c, at elektricitet, som fremstilles på elproduktionsanlæg ved anvendelse af vedvarende energikilder i form af vindkraft, vandkraft, biogas, biomasse, solenergi, bølge- og tidevandsenergi og geotermisk varme, og som direkte forbruges af elproducenten, er fritaget for elafgift.

Dette medfører, at statslige organer er fritaget for at betale elafgift ved deres direkte forbrug af elektricitet fra egne solcelleanlæg.

Kommuners og regioners elproduktion skal efter elforsyningslovens § 4, stk. 3 og 6, udøves i selskaber med begrænset ansvar. Bekendtgørelse om undtagelse af visse kommunale og regionale solcelleanlæg fra kravet om selskabsmæssig udskillelse giver dog i visse tilfælde kommuner og regioner mulighed for at blive undtaget fra kravet for så vidt angår elproduktion fra solcelleanlæg, der opsættes i forbindelse med nybyggeri eller gennemrenovering af bygninger.

I det omfang en kommunes eller regions elproduktion fra et solcelleanlæg udøves i et selskab, vil kommunen eller regionen ikke være fritaget for at betale elafgift ved sit direkte forbrug af elektricitet, der fremstilles på anlægget. Dette skyldes, at fritagelsen for at betale elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra vedvarende energianlæg kun finder anvendelse, når elforbrugeren og elproducenten er den samme fysiske eller juridiske person. Dette er ikke tilfældet, når kommunens eller regionens elproduktionen udøves i et selskab.

Bortset fra de situationer, hvor kommuner og regioner har mulighed for at blive undtaget fra kravet om selskabsmæssig udskillelse, har staten således en afgiftsfordel i forhold til kommuner og regioner.

Kravet om selskabsmæssig udskillelse gælder ikke for selvejende institutioner, der har en driftsoverenskomst med en kommune eller en region, og kravet gælder heller ikke for kommunalt eller regionalt ejede selskaber med begrænset ansvar. Sådanne selvejende institutioner og selskaber er således fritaget for at betale elafgift ved deres direkte forbrug af elektricitet fra egne solcelleanlæg.

3.5.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Med Aftale om implementering af VEII art. 21, særordning for kommunale solceller og solcelleanalyse af december 2020 blev det aftalt, at der skal foretages en intern modregning for den sparede elafgift på statslige solcelleanlæg, som skal gælde fremover for kommende, nye statslige anlæg. Det blev hertil besluttet, at den konkrete metode skulle fastlægges i forbindelse med implementeringen.

Hensigten med aftalen om den interne statslige modregning er at ligestille staten med kommuner og regioner i forhold til besparelse af elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg.

Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriet har på denne baggrund undersøgt forskellige muligheder for implementering af aftalen, og ministeriet er nået frem til en metode, hvor den afgiftsfordel, som staten har i forhold til kommuner og regioner, udlignes gennem implementering af en såkaldt produktionsmålermodel.

Produktionsmålermodellen forudsætter, at der etableres produktionsmålere på solcelleanlæg omfattet af kravet om udligning. For elproduktionsanlæg på over 50 kW er der allerede i dag krav om produktionsmålere, men det vil være nyt for solcelleanlæg på 50 kW og derunder.

Etablering af produktionsmålere er en forudsætning for, at netvirksomhederne kan hjemtage data om anlæggenes samlede produktion. Netvirksomhederne skal sende målerdata om anlæggets samlede produktion til Datahubben, som administreres af Energinet. Herefter vil den sparede elafgift ved direkte forbrug af elektricitet, der fremstilles på et anlæg i løbet af et år, kunne beregnes.

Hensigten er, at Energistyrelsen skal indhente den nødvendige data fra Datahubben, foretage beregninger vedrørende de sparede elafgifter og årligt opkræve beløb svarende til besparelserne hos de statslige ejere af VE-anlæggene. Midlerne indbetales til statskassen.

Det er ministeriets forventning, at kravet om udligning for sparet elafgift vil skulle gælde for alle statslige organer, der normalt henregnes til den offentlige forvaltning. Dog forventes det, at kravet ikke vil skulle gælde for selvejende institutioner, fonde, foreninger m.v., der er oprettet på privatretlig grundlag, da sådanne organer på det regionale og kommunale område ikke er omfattet af kravet om selskabsudskillelse, og dermed er fritaget for at betale elafgift ved deres direkte forbrug af elektricitet fra egne solcelleanlæg. Statsejede virksomheder, der er organiseret i selskabsform, henregnes normalt ikke til den offentlige forvaltning, og det forventes således, at kravet om udligning ikke vil skulle gælde for disse.

Det er desuden ministeriets forventning, at statslige organer skal være undtaget for kravet om modregning i samme omfang, som kommuner og regio-

ner har mulighed for at blive undtaget fra kravet om selskabsmæssig udskillelse i henhold til bekendtgørelse om undtagelse af visse kommunale og regionale solcelleanlæg.

3.5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes en ny § 3 i elforsyningsloven, som vil være en bemyndigelse, hvorefter klima-, energi-, og forsyningsministeren kan fastsætte regler om udligning af den besparelse, som statslige organer har i forhold til elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg, herunder om hvordan udligningen skal ske, hvilke statslige organer og solcelleanlæg reglerne gælder for, krav om opsætning af målere samt aflæsning og videregivelse af oplysninger.

Den foreslåede ændring vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne udstede regler om udligning af den besparelse, som statslige organer har i forhold til elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg. Dette med henblik på at ligestille staten med kommuner og regioner i forhold til besparelse af elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg.

Det er forventningen, at bemyndigelsen vil blive udmøntet således, at kravet om intern statslig modregning for nye solcelleanlæg implementeres med en produktionsmålermodel, som beskrevet under punkt 3.6.2. Det forventes, at kravet om modregning kommer til at omfatte alle statslige organer, der normalt henregnes til den offentlige forvaltning med undtagelse af selvejende institutioner, fonde, foreninger m.v., der er oprettet på privatretlig grundlag, og at de omfattede statslige organer skal være undtaget for kravet om udligning i samme omfang, som kommuner og regioner har mulighed for at blive undtaget fra kravet om selskabsmæssig udskillelse i henhold til bekendtgørelse om undtagelse af visse kommunale og regionale solcelleanlæg. Reglerne skal gælde for kommende, nye anlæg. Hvordan den interne statslige modregning implementeres vil dog først blive endeligt fastlagt i forbindelse med udmøntningen.

For nærmere om den foreslåede ændring henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

3.6. Konsekvensrettelser

3.6.1. Gældende ret

Det følger af § 28 c, at klima-, energi- og forsyningsministeren skal godkende Energinets samarbejde med andre landes systemansvarlige virksom-

heder, når samarbejdet sker igennem et selskab, hvor Energinet eller Energinets helejede datterselskaber indtræder som medejer. Opgaverne for sådanne selskaber kan være grænseoverskridende systemansvarsopgaver og opgaver vedrørende sammenkobling af elmarkeder. Klima-, energi- og forsyningsministeren skal desuden godkende ændringer i Energinets medejerskab i et sådan selskab, hvis ændringen medfører, at Energinets økonomiske forpligtelser eller risici øges.

3.6.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

EU-reguleringen forpligter i stigende og detaljeret grad Energinet til samarbejde med andre landes systemansvarlige virksomheder. I visse tilfælde kan Energinet være forpligtet til at varetage disse opgaver igennem medejerskab af et selskab, hvori nærmere bestemte opgaver er bundet.

Elmarkedsforordningen indeholder detaljerede og direkte gældende forpligtelser for Energinet om Energinets samarbejde med andre transmissionssystemoperatører. Det fremgår herunder af artikel 35, at Energinet er forpligtet til at indtræde som medejer i et regionalt koordinationscenter, der skal varetage opgaver inden for det relevante regionale systemdriftsområde. Forpligtelsen har ledt til, at Energinet den 1. juli 2022 indtræder som medejer i Nordic RCC A/S sammen med de øvrige nordiske systemoperatører, Statnett, Svenska Kraftnät og Fingrid.

Energinets indtræden som medejer i Nordic RCC A/S er omfattet af den gældende § 28 c, stk. 1, hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren skal godkende Energinets indtræden i selskabet. Imidlertid fremgår det samtidig klart i elmarkedsforordningen, at det er medlemsstaternes regulerende myndigheder, der skal godkende oprettelsen af regionale koordinationscentre, herunder Nordic RCC A/S, hvor den kompetente danske myndighed er Forsyningstilsynet. Ministeriet vurderer, at klima-, energi- og forsyningsministeren ikke i overensstemmelse med elmarkedsforordningen kan afvise eller stille betingelser for at godkende Energinets indtræden i Nordic RCC A/S. Ministeriet vurderer derfor, at § 28 c, stk. 1, bør konsekvensrettes, sådan at § 28 c, stk. 1, ikke udgør dobbeltregulering. I de tilfælde hvor Energinet eller Energinets helejede datterselskaber er forpligtet af EU-reguleringen til at varetage et præcist angivet samarbejde med andre landes systemansvarlige virksomheder igennem ejerskab af et selskab, og kompetencen til godkendelse af Energinets indtræden i dette selskab i overensstemmelse med denne EU-regulering tilkommer en anden end medlemsstaten eller en af medlemsstaten valgt kompetent myndighed, bør klima-, energi- og forsyningsministeren ikke have en dobbelt godkendelsesbeføjelse.

3.6.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at det indføres i § 28 c, stk. 1, at klima-, energi- og forsyningsministeren ikke skal godkende, at Energinet indtræder som medejer af et selskab, der er omfattet af 1. pkt., når der følger en anden godkendelseskompetence af EU-regulering. Det foreslåede vil medføre, at det sikres, at klima-, energi- og forsyningsministerens godkendelseskompetence ikke udøves parallelt med direkte anvendelige EU-regler.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes at have offentlige økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser i forhold til muligheden for at etablere direkte linjer, reglerne om udligning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg samt for bemyndigelsen i forbindelse med registreringer i Stamdataregistret.

Med lovforslaget etableres en ansøgningsprocedure for tilladelse til etablering af direkte linjer. Som led heri skal der udvikles en ansøgningsplatform.

Afholdelse af omkostninger til driften af ansøgningsplatformen holdes inden for Energistyrelsens eksisterende bevilling, da det vurderes, at administrationsomkostningerne ved gebyropkrævning af de forholdsvis begrænsede driftsomkostninger, vil overstige de faktiske driftsomkostninger.

Omkostninger til myndighedsbehandling af alle former for tilladelser til etablering af direkte linjer vil blive finansieret ved gebyropkrævning. Eksempelvis vil tilladelser for mindre projekter på 10 kV med maksimalt to aktører ske ved en standardiseret ansøgning om etablering af en direkte linje, mens tilladelser for projekter på 10 kV med mere end to aktører samt alle projekter på højere spændingsniveau end 10 kV-nettet vil skulle ske efter individuel ansøgning.

Det er usikkert, hvor mange ansøgninger der vil være tale om. Det forventes, at administrationsomkostningerne for de foreslåede ansøgningsprocedurer i et eksempel med 25 individuelle ansøgninger om året vil beløbe sig til mellem 1,46-1,71 mio. kr. om året.

De regler, der forventes at blive udstedt efter den bemyndigelse om udligning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret

elektricitet fra solcelleanlæg, der foreslås indsat med lovforslaget, vurderes at ville medføre øgede omkostninger for statslige myndigheder ved etablering og drift af nye solcelleanlæg. Reglerne vurderes desuden at medføre implementeringsomkostninger for Energistyrelsen på omkring 300.000 kr. til it-udvikling samt andre mindre implementeringskonsekvenser.

Det forventes således, at reglerne vil pålægge statslige myndigheder at indbetale et beløb til statskassen årligt, svarende til den sparede elafgift, som statslige myndigheder opnår ved at forbruge egenproduceret el fra sådanne nye solcelleanlæg. Det forventes desuden, at reglerne vil medføre krav om etablering af produktionsmålere på solcelleanlæggene, hvilket vil være et nyt krav for solcelleanlæg med en kapacitet på 50 kW og under, hvilket desuden vil medføre, at disse solcelleanlæg overgår til at betale rådighedstarif i stedet for rådighedsbetaling. Omkostningerne pr. anlæg forbundet med etablering af produktionsmålere varierer fra netvirksomhed til netvirksomhed. Der er indhentet et eksempel fra en netvirksomhed på en engangsbetaling på 6.500 kr. for installation og tilslutning af en produktionsmåler, samt 400 kr. i årligt abonnement. Omkostningerne forbundet med at betale rådighedstarif i stedet for rådighedsbetaling afhænger af anlæggets størrelse og estimeres til en meromkostning på omkring 400 kr. årligt for et anlæg på 4 kW og 6.100 kr. årligt for et anlæg på 50 kW.

De samlede økonomiske konsekvenser for staten forbundet med de nye krav er svære at kvantificere. De samlede udgifter forbundet med etablering af produktionsmålere og betaling af rådighedstarif vil således afhænge af, hvor mange og hvor store nye statslige solcelleanlæg, der bliver etableret. Dette er generelt svært at forudsige, og det er desuden svært at forudsige hvilken betydning, det vil have, at de nye krav gør det mindre fordelagtigt for statslige myndigheder at etablere solcelleanlæg. De samlede udgifter for de statslige myndigheder forbundet med betaling for sparret elafgift er på samme måde svære at kvantificere. De samlede udgifter for staten vil imidlertid være nul, da betaling for sparret elafgift indbetales til statskassen. De nye krav vil ikke gælde for statslige selskabers opstilling af solcelleanlæg, og de vil heller ikke gælde for private selskabers opstilling af solceller på statens arealer.

Reglerne forventes i øvrigt at medføre små ekstra administrative omkostninger for staten.

Bemyndigelsen i forbindelse med registreringer i Stamdataregistret i § 85 e vurderes kun at have mindre negative økonomiske konsekvenser for det offentlige. Ved udnyttelse af bemyndigelsen kan der dog være mindre negative økonomiske konsekvenser i forbindelse med administration af registret, herunder eventuelt i forbindelse med anmodning om oplysninger. Derudover vil der være nogle økonomiske omkostninger i forbindelse med udvikling af database m.v. De nærmere konsekvenser af initiativet vil bero på udmøntningen af bemyndigelsen og kan ikke beregnes på nuværende tidspunkt.

Lovforslaget vurderes, at være i overensstemmelse med principperne om digitaliseringsklar lovgivning, idet navnlig princip 3 om muliggørelse af automatisk sagsbehandling er relevant i forhold til udmøntningen af bemyndigelsen om fastsættelse af en ansøgningsprocedure i forhold til direkte linjer og princip 4 om ensartede begreber og genbrug af data navnlig er relevant i forhold til konsekvensændringer af forbrugerbegrebet samt i forhold til en ny bemyndigelse om oplysninger til stamdataregisteret. De øvrige principper vurderes ikke at være direkte relevante for lovforslaget.

I forhold til bemyndigelsen om fastsættelse af regler om en ansøgningsprocedure i forhold til direkte linjer lægger lovforslaget op til at ansøgningsprocedure skal automatiseres mest muligt og baseres på objektive kriterier.

Initiativet om en ny bemyndigelse om registrering i Stamdataregistret vil sikre registrering i det eksisterende register, hvor data kan genbruges af relevante aktører.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for regioner eller kommuner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslagets muliggørelse af etablering af direkte linjer har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet. Lovforslaget er kun forbundet med udgifter og administrative tiltag for de aktører, som ønsker at etablere en direkte linje i henhold til den foreslåede regulering.

Udstedelse af regler om udligning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg kan have adfærdsregulerende effekt på statslige myndigheders indløb af solceller.

I forhold til bemyndigelsen i forbindelse med registreringer i Stamdataregistret vil dette ikke i sig selv have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Med lovforslaget foreslås det, at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om registrering og deling af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg til sikring af elforsynings sikkerheden. Der kan endvidere fastsættes regler om, hvem der skal foretage registreringen.

Omfanget af de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet vil afhænge af, hvordan de nærmere regler udformes i en bekendtgørelse. Da der er tale om registrering af data for anlæg, der ikke er registreret i Stamdataregistret i dag, vil der kunne være administrative omkostninger relateret til en udnyttelse af bemyndigelsen. De administrative omkostninger forventes dog begrænset mest muligt ved at lade registreringen foretage af aktører, der allerede i dag har andre opgaver i forhold til de pågældende anlæg og ved eventuel etablering af simple digitale løsninger til brug for registreringen. Derudover forventes der alene at skulle ske registrering af få og standardiserede oplysninger, hvorfor de administrative konsekvenser for erhvervslivet forventes at være begrænsede.

I nogle tilfælde vil registreringen af data i Stamdataregistret eventuelt kunne have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, idet nogle private aktører eventuelt vil kræve betaling af ejeren af anlægget for registreringen. De økonomiske konsekvenser forventes dog at være begrænsede, idet der som nævnt ovenfor forventes anvendelse af simple digitale løsninger og en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af registreringen af data.

Lovforslagets muliggørelse af geografisk differentierede forbrugstariffer medfører ikke direkte økonomiske eller administrative konsekvenser for Energinet og netvirksomhederne, da det ikke pålægges dem at udvikle metoder for geografisk differentierede forbrugstariffer. Det er et forbud, der ophæves og dermed en mulighed, de kan benytte. Geografisk differentierede forbrugstariffer kan have afledte adfærdsmæssige konsekvenser for el kunderne, herunder erhvervslivet, da tariffene – såfremt de udvikles af Energinet og netvirksomhederne – vil kunne differentieres afhængig af geografisk placering. Dette vil potentielt have økonomiske konsekvenser for eksisterende store elforbrugere samt betydning for valget af geografisk placering af nye store forbrugsanlæg og deraf afledte økonomiske konsekvenser.

Den samlede tarifopkrævning forventes ikke at stige, men vil kunne variere afhængigt af geografisk område, hvilket kan medføre tariffstigninger for nogle større elkunder og besparelser for andre.

Muligheden for geografisk differentierede forbrugstariffer har til formål at sikre incitamenter til en mere hensigtsmæssig placering af større forbrugsanlæg, og dermed sikre en mere effektiv udnyttelse af det kollektive elnet, hvilket på sigt kan medføre besparelser på den samlede tarifopkrævning.

De potentielle erhvervsøkonomiske konsekvenser kan ikke specificeres nærmere, idet tarifmetoderne udvikles af branchen, og godkendes af Forsyningstilsynet ud fra principperne i EU-reguleringen herunder eksempelvis omkostningsæghed.

Tilsvarende indebærer lovforslagets muliggørelse af geografisk differentiering af sammenslutninger af netbrugere ikke direkte konsekvenser for Energinet og netvirksomhederne, da det ikke pålægges dem af udvikle metoder for lokal kollektiv tarifiering. Lokal kollektiv tarifiering kan have afledte adfærdsmæssige konsekvenser for elforbrugere, da tariffene – såfremt de udvikles af Energinet og netvirksomhederne – vil kunne lede til ændrede tariffere, der tager højde for de fordele og konsekvenser sammenslutninger af netbrugere bidrager med til elnettet.

De potentielle erhvervsøkonomiske konsekvenser kan ikke specificeres nærmere på nuværende tidspunkt.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes at ville medføre mindre negative administrative konsekvenser for borgerne. Disse vil dog umiddelbart alene opstå i de tilfælde, hvor en borger anmodes om at fremsende oplysninger, der er nødvendige for registrering af data i Stamdataregistret, hvilket f.eks. vil ske i forbindelse med fejl eller mangler i de foretagne registreringer.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen direkte klimamæssige konsekvenser.

Lovforslaget udgør imidlertid en forudsætning for gennemførelsen af klimareduktioner på mellem og længere sigt ved at forbedre rammerne for den grønne omstilling ved at understøtte en optimal indbyrdes placering af vedvarende el-produktion og de store aftagere.

Den grønne omstilling frem mod 70 pct. CO₂-reduktion i 2030 og videre mod klimaneutralitet i 2050 er i vidt omfang afhængig af en omfattende direkte og indirekte elektrificering af det danske samfund, hvor energikilderne er både vedvarende og bæredygtige. Geografisk differentierede forbrugstariffer, direkte linjer og lokal kollektiv tarifiering skal alle sikre bedre samplacering og øget indpasning af vedvarende energi, og dermed en mere effektiv udbygning af elnettet, som kan transportere den ekstra strøm fra flere producenter til flere forbrugere.

Lovforslaget skal desuden sikre rammerne for udbredelse af bl.a. Power-to-X og dermed udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer, der kan erstatte fossile brændstoffer i en række svært omstillelige sektorer, men også muligheden for at anvende vedvarende energi i transport og varmesektoren. Samtidig udelukkes ny el-produktion baseret på kul.

Rammerne sikrer samlet en robust og fremtidssikret regulering, der understøtter rettidige og omkostningseffektive investeringer i elnettet ifm. elektrificeringen af samfundet, så den grønne omstilling ikke bliver dyrere end nødvendigt for forbrugere og erhvervslivet.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen direkte miljø- og naturmæssige konsekvenser.

Lovforslaget skal imidlertid understøtte den grønne omstilling frem mod 70 pct. CO₂-målsætningen i 2030 og klimaneutralitet i 2050, hvilket forudsætter en fortsat hensigtsmæssig etablering og udbygning af vedvarende og grønne energikilder.

Lovforslaget indebærer i sig selv ikke etablering af nye el-produktionsanlæg, eller ændring af reglerne om vurdering af miljø- eller naturmæssige konsekvenser ved etablering af nye el-produktionsanlæg.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ændringer af bestemmelser i elforsyningsloven, som justerer bestemmelserne om direkte elforsyningsnet, således at disse præciseres i forhold til elmarkedsdirektivets bestemmelser. Endvidere ændres betegnelsen for direkte elforsyningsnet til direkte linjer. Lovforslaget gennemfører dele af elmarkedsdirektivets artikel 2, nr. 41 som vedrører definitionen af en direkte linje. Endvidere anvendes dele af artikel 7, stk. 1, 2 og 3, som omhandler betingelser for etablering af en direkte linje samt tredjepartsadgang. Visse af betegnelserne i elmarkedsdirektivets bestemmelser om direkte linjer får de betegnelser, som anvendes i dansk ret.

Dele af den lovgivningsmæssige gennemførelse af elmarkedsdirektivets bestemmelser om direkte linjer udmøntes på bekendtgørelsesniveau ved at give klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om betingelser og vilkår for etablering af direkte linjer.

Lovforslaget indeholder endvidere forslag om, at der ikke kan etableres nye produktionsanlæg, der anvender kul from brændsel eller foretages væsentlige ændringer i eksisterende produktionsanlæg, som medfører en øget forbrænding af kul. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at ændringen er i overensstemmelse med EUF-Traktatens bestemmelser om fri bevægelighed, da hensynet med hindringen er at beskytte miljøet og klimaet ved at sikre overgangen fra elproduktion baseret på fossile brændsler til elproduktion baseret på vedvarende energikilder. Ændringen vurderes derudover at være både mindst muligt indgribende og egnet til at nå det ønskede formål.

Lovforslagets ændring om forbud mod ny produktion baseret på kul vil være omfattet af de EU-retlige informationsprocedurer for nye tekniske forskrifter, og skal derfor notificeres til Europa-Kommissionen.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 30. maj 2022 til ... været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet – Advokatsamfundet, Akademikerne, Akademisk Arkitektforening, Affald Plus, AffaldVarme Aarhus, Aluminium Danmark, Ankenævnet på Energiområdet, Antenneforeningen Vejen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdstilsynet, ARI (Affald- og ressourceindustrien under DI), Asfaltindustrien, BAT-kartellet, Better Energy, Billund Vand A/S, Bio-brændselsforeningen, Biofos A/S, Blik- og Rørarbejderforbundet, Branche-foreningen Dansk Luftfart, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Brancheforeningen for Husstandsvindmøller, Brancheforeningen for Skov, Have og Park-Forretninger, Brancheforeningen for Små- og Mellemstore Vindmøller, Brintbranchen, Brunata, Bryggeriforeningen, Bornholms Energi og Forsyning (BEOF), Bopa Law, Business Danmark, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BATT-kartellet), Byggecentrum, Bygningssagkyndige & Energikonsulenter, Byggeskadefonden, C4 – Carbon Capture Cluster Copenhagen, Crossbridge Energy Fredericia, Center for Electric Power and Energy (DTU), CEPOS, Cerius, Cevea, Center for Electric Power and Energy (DTU), CTR, CO-industri, Concito, COWI, Copenhagen Mer-

chants, ADB (Association Dansk Biobrændsel), DAKOFA, Dana Petroleum, DANAK (Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond), DANICA RESOURCES APS, Danske halmleverandører, Danmarks Almene Boliger (BL), Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Frie Autocampere, Danmarks Jordbrugsforskning, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Skibskredit, Danmarks Vindmølleforening, Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Danoil Exploration A/S, Dansk Affaldsforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Biotek, Dansk Byggeri, Danske Bygningscenter, Dansk Center for Lys, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Facilities Management (DFM), Dansk Fjernvarme, Dansk Gartneri, Dansk Gas Forening, Dansk Gasteknisk Center (DGC), Dansk Industri, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Maskinhandlerforening, Dansk Metal, Dansk Methanolforening, Dansk Miljøteknologi, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Producentansvarssystem, Dansk Retursystem A/S, Dansk Shell A/S, Dansk Skovforening, Dansk Solcelleforening, Dansk Standard, Dansk Told- og Skatteforbund, Dansk Transport og Logistik (DLTL), Dansk Varefakta Nævn, Danske Advokater, Danske Annoncører og Markedsførere, Danske Arkitektvirksomheder, DANSKE ARK, Danske Commodities A/S, Danske Energiforbrugere (DENFO), Danske Maritime, Danske Mediedistributører, Danske Regioner, Danske Tegl, Danske Udlejere, DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening), DANVAK, Datatilsynet, DCC Energi Naturgas, De frie Energiselskaber, DELTA Dansk Elektronik, Rådet for grøn omstilling, DI, DKCPC, DLA Piper Danmark, Dommerfuldmægtigforeningen, Drivkraft Danmark, DTU – Institut for Vindenergi, DTU – Myndighedsbetjening, EA Energianalyse, E.ON Danmark A/S, EmballageIndustrien, Energi Danmark, Energi Fyn, Energiforum Danmark, Energiklagenævnet, Energisammenslutningen, Energi- og Bygningsrådgivning A/S (EBAS), Energycluster, Energisystemer ApS, Energitjenesten, Equinor, Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES-DAA), European Energy, Eurowind Energy A/S, Evida, Everfuel, EWE Energie AG, Fagligt Fælles Forbund (3F), FDO, FH - Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finansforbundet, Finansrådet, Realkreditforeningen og Realkreditrådet - FinansDanmark, Fjernvarme Fyn, Fonden Kraka, Forbrugerrådet Tænk, Forenede Danske Elbilister (FDEL), Foreningen af Danske Skatteankenævn, Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske belysningsarmaturer (FABA), Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske husholdningsapparater (FEHA), Foreningen Biogasbranchen, Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Foreningen Danske Kraftvarmeværker, Foreningen for Platformsøkonomi i Danmark (FPD), Foreningen Danske Revisorer, Foreningen for Slutbrugere af Energi

Fors A/S, Forsikring & Pension, Forsikringsmæglerforeningen, Forsynings-tilsynet, Fredericia Spildevand A/S, Frederiksberg Forsyning, Frie Funktioni-
nærer, FSE, FSR Danske revisorer, GAFSAM, Gaz-system, GRAKOM, Greenpeace, Green Power Denmark, GreenTech Advisor, Gentofte og Gladsaxe Fjernvarme, GreenWays, GTS (Godkendt Teknologisk service), Havarikommis-
sionen for Offshore Olie- og Gasaktiviteter, Havarikommis- sionen, Hess Denmark ApS, HK-Kommunal, HK-Privat, HOFOR A/S, HOFOR Fjernkøling A/S, HOFOR Vind A/S, HOFOR el og varme, HORE-
STA, SMV danmark, Hulgaard advokater, IBIS, Ingeniørforeningen i Dan- mark (IDA), Institut for produktudvikling (IPU), Intelligent Energi, Ineos Danmark, Investering Danmark, IT-Branchen, Justitia, Kjærgaard A/S, Kli-
maEnergi A/S, Kommunernes Landsforening, Kooperationen (Den Koope- rative arbejdsgiver- og interesseorganisation i Danmark), Kraka, Kræftens Bekæmpelse, Københavns Kommune - Teknik- og Miljøforvaltningen, Kø-
benhavns Kommune – Økonomiforvaltningen, Københavns Kulturcenter, Københavns Universitet, Landbrug & Fødevarer, Landsbyggefonden, Landsforeningen af Solcelleejere, Landsforeningen for Bæredygtigt Land-
brug, Landsforeningen Naboe til Kæmpevindmøller, Landsforeningen Po- lio-, Trafik- og Ulykkesskadede, LCA Center, Lederne Søfart, Lederne Ho-
vedorganisation, Lokale Pengeinstitutter, Lundsby Biogas, MOE Rådgiv- vende ingeniører, Mellempfolkeligt Samvirke, Metalemballagegruppen, Middelgrundens Vindmøllelaug, Mineralolie Brancheforeningen, Mærsk Drilling, Maabjerg Energy Center – MEC, Nasdaq OMX Copenhagen A/S, Nationalbanken, Nationalt Center for Miljø og Energi, NEAS Energy A/S, NGF Nature Energy - Muligvis ændres til bare Nature Energy, N1 A/S, Net-
Varme, Niras, NOAH Energi og Klima, Nordisk Folkecenter for Vedva- rende Energi, Nordisk Energirådgivning ApS, Noreco, Norlys, NRGi Re-
newables A/S, Nærbutikkernes Landsforening, Nævnenes Hus, Olie Gas Danmark, Oxfam IBIS, Partnerskabet for Bølgekraft, Planenergi, Plan og Projekt, Plesner Advokatpartnerselskab, Plastindustrien, Radius Elnet A/S, Rambøll, Rejsearbejdere.dk, Rejsearrangører i Danmark, Ren Energi Op-
lysning (REO), Regstrup Natur og miljøforening, Restaurationsbran- chen.dk, Rådet for Bæredygtig Trafik, SEAS-NVE, SEGES, Serviceforbun- det, Siemens Gamesa, SKAD - Autoskade- og Køretøjsopbyggerbranchen i Danmark, SMVdanmark, Solar Elements A/S, Solar Lightning Consultants ApS, Solaropti, Spirit Energy, Spyker Energy ApS, SRF Skattefaglig For-
ening, Statens ByggeforskningsInstitut, Syd Energi (SE), Synergi, TEKNIQ Arbejdsgiverne, Teknologisk Institut, Total S.A., T-REGS, TREFOR/EWII, Varmepumpefabrikantforeningen, Vattenfall A/S, Vedvarende Energi, Vejle Spildevand, VELTEK – VVS- og El-Tekniske Leverandørers Bran-

cheforening, Verdens Skove, VEKS, VELTEK, Verdo Randers, Vestforbrænding, Vestas Wind systems A/S, Vindenergi Danmark, Vin og Spiritus Organisationen i Danmark, Vindmølleindustrien, VisitDenmark, VNG Danmark AS, Wind Estate A/S, Wintershall Nordszee B.V., WWF Verdensnaturfonden, Ældre Sagen, Økologisk Landsforening, Ørsted, Aalborg Portland A/S, Aalborg Energikoncern, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, 123, 92-Gruppen og til følgende kommuner:

Albertslund Kommune, Allerød Kommune, Assens Kommune, Ballerup Kommune, Billund Kommune, Bornholms Regionskommune, Brøndby Kommune, Brønderslev Kommune, Dragør Kommune, Egedal Kommune, Esbjerg Kommune, Fanø Kommune, Favrskov Kommune, Faxe Kommune, Fredensborg Kommune, Fredericia Kommune, Frederiksberg Kommune, Frederikshavn Kommune, Frederikssund Kommune, Furesø Kommune, Faaborg-Midtfyn Kommune, Gentofte Kommune, Gladsaxe Kommune, Glostrup Kommune, Greve Kommune, Gribskov Kommune, Guldborgsund Kommune, Haderslev Kommune, Halsnæs Kommune, Hedensted Kommune, Helsingør Kommune, Herlev Kommune, Herning Kommune, Hillerød Kommune, Hjørring Kommune, Holbæk Kommune, Holstebro Kommune, Horsens Kommune, Hvidovre Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Hørsholm Kommune, Ikast-Brande Kommune, Ishøj Kommune, Jammerbugt Kommune, Kalundborg Kommune, Kerteminde Kommune, Kolding Kommune, Københavns Kommune, Køge Kommune, Langeland Kommune, Lejre Kommune, Lemvig Kommune, Lolland Kommune, Lyngby-Taarbæk Kommune, Læsø Kommune, Mariagerfjord Kommune, Middelfart Kommune, Morsø Kommune, Norddjurs Kommune, Nordfyns Kommune, Nyborg Kommune, Næstved Kommune, Odder Kommune, Odense Kommune, Odsherred Kommune, Randers Kommune, Rebild Kommune, Ringkøbing-Skjern Kommune, Ringsted Kommune, Roskilde Kommune, Røddersdal Kommune, Rødovre Kommune, Samsø Kommune, Silkeborg Kommune, Skanderborg Kommune, Skive Kommune, Slagelse Kommune, Solrød Kommune, Sorø Kommune, Stevns Kommune, Struer Kommune, Svendborg Kommune, Syddjurs Kommune, Sønderborg Kommune, Thisted Kommune, Tønder Kommune, Tårnby Kommune, Vallensbæk Kommune, Varde Kommune, Vejen Kommune, Vejle Kommune, Vesthimmerlands Kommune, Viborg Kommune, Vordingborg Kommune, Ærø Kommune, Aabenraa Kommune, Aalborg Kommune og Aarhus Kommune.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner		<p>Initiativet om direkte linjer vil have mindre økonomiske konsekvenser for staten til administration af ansøgninger om direkte linjer. Omkostningerne dækkes af gebyrer.</p> <p>Initiativet om udligning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg forventes at medføre mindre øgede omkostninger for statslige myndigheder ved etablering og drift af nye solcelleanlæg. Det konkrete omfang vil afhænge af den nærmere udmøntning af reglerne for de statslige myndigheder.</p> <p>Initiativet om bemyndigelse i forbindelse med registreringer i Stamdataregistret i § 85 e vurderes at have mindre negative økonomiske konsekvenser for det offentlige, herunder kan der ved udnyttelse af bemyndigelsen være mindre negative økonomiske konsekvenser i forbindelse med administration af registret, herunder eventuelt i forbindelse med anmodning om oplysninger.</p>
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner		Initiativerne om direkte linjer, intern statslig modregning og bemyndigelse i forbindelse med registreringer i Stamdataregistret vil have mindre implementeringskonsekvenser i

UDKAST

		<p>form af IT-udvikling i forhold til ansøgningsmodel, database og udvikling af Stamdataregistret.</p> <p>Lovforslaget vurderes, at være i overensstemmelse med principperne om digitaliseringsklar lovgivning.</p>
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	<p>Muligheden for geografisk differentierede forbrugstariffer har til formål at sikre incitamenter til en mere hensigtsmæssig placering af større forbrugsanlæg, og dermed sikre en mere effektiv udnyttelse af det kollektive elnet, hvilket på sigt kan medføre besparelser på den samlede tarifopkrævning.</p> <p>Lokal kollektiv tarifiering kan have afledte adfærdsmæssige konsekvenser for elforbrugere, da tarifferne – såfremt de udvikles af Energinet og netvirksomhederne – vil kunne lede til ændrede tariffer, der tager højde for de fordele og konsekvenser sammenslutninger af netbrugere bidrager med til elnettet.</p>	<p>Udstedelse af regler om udligning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg kan have adfærdsregulerende effekt på statslige myndigheders indløb af solceller.</p> <p>Geografisk differentierede forbrugstariffer kan have afledte adfærdsmæssige konsekvenser for elkunderne, herunder erhvervslivet, da tarifferne vil kunne differentieres afhængig af geografisk placering. Dette vil potentielt have økonomiske konsekvenser for eksisterende store elforbrugere samt betydning for valget af geografisk placering af nye store forbrugsanlæg og deraf afledte økonomiske konsekvenser.</p>
Administrative konsekvenser for erhvervslivet		<p>Lovforslagets initiativ om bemyndigelse i forbindelse med registreringer i Stamdataregistret vil ved udmøntningen kunne medføre mindre administrative konsekvenser for erhvervslivet, da der er tale om registrering af data for anlæg, der ikke er registreret i Stamdataregistret i dag.</p>
Administrative konsekvenser for borgerne		<p>Lovforslaget vurderes at ville kunne medføre mindre negative administrative konsekvenser for borgerne i de tilfælde, hvor en borger anmodes om</p>

UDKAST

		at fremsende oplysninger, der er nødvendige for registrering af data i Stamdataregistret,
Klimamæssige konsekvenser	Ingen direkte konsekvenser, men lovforslaget indeholder initiativer, herunder navnlig initiativerne om geografisk differentierede forbrugstariffer og direkte linjer, der understøtter den grønne omstilling og elektrificeringen. Derudover understøtter lovforslaget arbejdet mod et fossilfrit Danmark.	
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen direkte konsekvenser, men lovforslaget understøtter arbejdet mod et fossilfrit Danmark.	
Forholdet til EU-retten	<p>Lovforslaget indeholder initiativer, der har betydning for tidligere implementeringer af elmarkedsdirektivet og VE-direktivet.</p> <p>Lovforslagets ændring om forbud mod ny produktion baseret på kul vil være omfattet af de EU-retlige informationsprocedurer for nye tekniske forskrifter, og skal derfor notificeres til Europa-Kommissionen forud for ændringens ikrafttrædelse.</p>	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Nej	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 2, stk. 1, litra c, i lov om afgift af elektricitet, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 1321 af 26. august 2020, at der ikke skal svares elafgift af
elektricitet, som fremstilles på elproduktionsanlæg ved anvendelse af ved-
varende energikilder i form af vindkraft, vandkraft, biogas, biomasse, sol-
energi, bølge- og tidevandsenergi og geotermisk varme, og som direkte for-
bruges af elproducenten eller af en lejer i en udlejningsejendom, når anlæg-
get er placeret i forbindelse med udlejningsejendommen og den udlejede
ejendom udlejes af elproducenten.

Dette medfører, at statslige organer er fritaget for at betale elafgift ved deres
direkte forbrug af elektricitet fra egne solcelleanlæg.

Det foreslås, at der efter § 2 indsættes en ny § 3, hvorefter klima-, energi-,
og forsyningsministeren kan fastsætte regler om udligning af den bespa-
relse, som statslige organer har i forhold til elafgift ved forbrug af egenpro-
duceret elektricitet fra solcelleanlæg, herunder om hvordan udligningen skal
ske, hvilke statslige organer og anlæg reglerne gælder, krav om opsætning
af målere samt aflæsning og videregivelse af oplysninger.

Formålet med den foreslåede ændring er, at skabe mulighed for, at klima-,
energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler med henblik på at lige-
stille staten med kommuner og regioner i forhold til besparelse af elafgift
ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg.

Den foreslåede ændring vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsmini-
steren vil kunne udstede regler om udligning af den besparelse, som statslige
organer har i forhold til elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet
fra solcelleanlæg. Det er forventningen, at den foreslåede bemyndigelse vil
blive udmøntet således, at kravet om intern statslig modregning for nye sol-
celleanlæg implementeres med en produktionsmålermodel, som beskrevet
under punkt 3.6.2., at kravet om modregning kommer til at omfatte alle
statslige organer, der normalt henregnes til den offentlige forvaltning med
undtagelse af selvejende institutioner, fonde, foreninger m.v., der er oprettet

på privatretlig grundlag, og at de omfattede statslige organer skal være undtaget for kravet om udligning i samme omfang, som kommuner og regioner har mulighed for at blive undtaget fra kravet om selskabsmæssig udskillelse i henhold til bekendtgørelse nr. 2300 af 6. december 2021 om undtagelse af visse kommunale og regionale solcelleanlæg. Reglerne skal gælde for kommende, nye anlæg. Hvordan den interne statslige modregning implementeres vil dog først blive endeligt fastlagt i forbindelse med udmøntningen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Elforsyningslovens § 5 indeholder lovens definitionsbestemmelser. Et direkte elforsyningsnet defineres i § 5, stk. 1, nr. 8, som *”Elektricitetsnet, som er beregnet til levering af elektricitet fra et elproduktionsvirksomhed til en anden elproduktionsvirksomhed eller bestemte forbrugere, og som helt eller delvis erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet”*.

Direkte elforsyningsnet - både definitionen i § 5, stk. 1, nr. 8 og den materielle regel i §23 - er en implementering af elmarkedsdirektivets bestemmelse om direkte linjer.

Det følger af den foreslåede nyaffatelse af § 5, stk.1, nr. 8, at en direkte linje vil være en *”Elektricitetsforbindelse, som er beregnet til direkte levering af elektricitet fra en elproduktionsvirksomhed til dennes egne faciliteter eller dattervirksomheder eller bestemte kunder, og som helt eller delvis erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet”*.

Med den foreslåede ændring vil terminologi og definition blive justeret, således, at direkte elforsyningsnet vil ændre betegnelse til ”direkte linjer”. Herved tydeliggøres det, at der med en direkte *linje* er tale om en enkeltstående, direkte kobling mellem produktionsanlæg og forbrugsanlæg i modsætning til et elforsyningsnet.

Samtidig præciseres definitionen af direkte elforsyningsnet, så den indholdsmæssigt – men ikke ordlydsmæssigt – stemmer overens med elmarkedsdirektivets definition af direkte linjer.

Direkte linjer er ikke geografisk afgrænsede, hvorfor der ikke sondres mellem direkte linjer på land eller til havs i den foreslåede definition. Direkte linjer kan således både etableres på land, havet samt i fremtiden i forbindelse med energiøer.

Det følger endvidere af den foreslåede definition af direkte linjer, at direkte linjer er en elektricitetsforbindelse og ikke et elforsyningsnet. Elektricitetsforbindelse skal i denne sammenhæng forstås som en direkte kobling mellem et produktionsanlæg og et forbrugsanlæg. Det medfører, at der er en begrænsning på, hvor mange forbrugsanlæg, som kan kobles til et produktionsanlæg via parallelle direkte linjer. Direkte linjer kan på således alene supplere det kollektive elforsyningsnet, men ikke erstatte dette.

Der skelnes ikke mellem etablering af direkte linjer, som transporterer elektricitet på transmissionsniveau eller distributionsniveau. Muligheden for at etablere en direkte linje gælder således både for transport af elektricitet på distributionsniveau som transmissionsniveau.

Elproduktionsvirksomhed skal forstås som et anlæg, der producerer elektricitet. Der er ingen begrænsning i forhold til, hvilken energikilde der anvendes til at producere elektriciteten.

Med egne faciliteter menes kontorbygninger, lagerhaller, anlæg og anden ejendom, som ejes direkte af elproduktionsvirksomheden.

Med dattervirksomheder menes virksomheder, som er underlagt bestemmende indflydelse af et moderselskab, jf. selskabsloven, som i dette tilfælde skal være elproduktionsvirksomheden.

Begrebet bestemte kunde er bredere end begrebet elkunde, som eller anvendes i elforsyningsloven. Med bestemte kunder menes virksomheder, der har et dokumenterbart aftaleforhold med elproduktionsvirksomheden, f.eks. en PPA-aftale (power purchase agreement). Kunden er ikke begrænset til, at skulle have et aftage nummer, som ellers er kravet for en elkunde. Uanset hvordan elektricitetsforbindelsen rent teknisk er anlagt, må elektricitetsforbindelsen således kun benyttes til kundens eget forbrug og ikke til videredistribution eller –transmission.

Til nr. 3

Ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love blev begrebet forbruger erstattet af begrebet elkunde.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at »elforbrugerne« ændres til: »elkunderne« i elforsyningslovens § 6 d, og § 19 a, stk. 7.

Overalt i loven anvendes begrebet forbruger, elforbruger synonymt med begrebet elkunde. Den sproglige begrebsretning medfører derfor ikke materielle ændringer i loven.

Til nr. 4

Det fremgår af § 11, stk. 1, i elforsyningsloven, at etablering af nye elproduktionsanlæg samt væsentlige ændringer i bestående anlæg kun kan foretages efter forudgående tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Det fremgår endvidere af § 11, stk. 6, at nukleare elproduktionsanlæg ikke kan etableres i medfør af denne lov.

Det følger af det foreslåede § 11, stk. 7, at der ikke kan etableres nye produktionsanlæg, der anvender kul som brændsel eller foretages væsentlige ændringer i eksisterende produktionsanlæg, som medfører en øget forbrænding af kul.

Den foreslåede ændring medfører, at det fra bestemmelsens ikrafttræden ikke vil være muligt at etablere nye produktionsanlæg, som anvender kul som brændsel. Produktionsanlæg skal forstås bredt og omfatter således både kulkraftværker og kulkraftvarmeværker. Det vil heller ikke være muligt at ændre væsentligt på et eksisterende produktionsanlæg, hvis denne ændring medfører en øget forbrænding af kul, uanset om der er tale om et produktionsanlæg, som i forvejen anvender kul som brændsel. Det vil f.eks. ikke være muligt at udvide et eksisterende produktionsanlæg, der anvender kul som brændsel, hvis denne udbygning medfører en øget forbrænding af kul. Det vil heller ikke være muligt at ombygge et eksisterende produktionsanlæg, som ikke har tilladelse til at anvende kul som brændsel, såfremt ombygningen vil betyde, at der fremover vil anvendes kul som brændsel. Endelig vil det ikke være muligt at skifte brændsel til kul på et eksisterende produktionsanlæg uden kultilladelse. Dette følger af, at et brændselsskift anses for at være en væsentlig ændring, også selvom der ikke måtte være behov for en ombygning af anlægget.

Den nye bestemmelse gælder for anlæg omfattet af elforsyningsloven. En tilsvarende bestemmelse om forbud mod anvendelsen af kul som brændsel til kollektive varmforsyningsanlæg fremgår i dag af § 10 i bekendtgørelse nr. 818 af 4. maj 2021 om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Det vil således være i strid med elforsyningsloven både at etablere et nyt produktionsanlæg, der anvender kul som brændsel og at foretage en væsentlig ændring af et eksisterende produktionsanlæg, som medfører en øget forbrænding af kul, og det vil således heller ikke være muligt at få en tilladelse hertil fra Energistyrelsen.

Til nr. 5

Overskriften til § 23 er ”Direkte elforsyningsnet” hvilket afspejler, at de materielle bestemmelser vedrørende direkte elforsyningsnet fremgår af § 23.

Den foreslåede ændring vil være en konsekvensændring af, at definitionen af direkte elforsyningsnet vil blive justeret, hvilket medfører at direkte elforsyningsnet ændrer betegnelse til direkte linjer.

Ændringen af overskriften har ingen materielle konsekvenser.

Til nr. 6

Efter den gældende § 23, stk. 1, i elforsyningsloven kan direkte elforsyningsnet kun anlægges efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Tilladelsen giver mulighed for, at en elproduktionsvirksomhed kan levere elektricitet til en anden elproduktionsvirksomhed eller til bestemte elkunden, uden at skulle anvende det kollektive elforsyningsnet.

Tilladelsen er endvidere omfattet af elforsyningslovens generelle bestemmelser om tilsyn, gebyrer, klageadgang, straf mv.

Den foreslåede ændring vil være en konsekvensændring af, at definitionen af direkte elforsyningsnet vil blive justeret, hvilket medfører at direkte elforsyningsnet ændrer betegnelse til direkte linjer.

Den foreslåede ændringer af § 23, medfører ingen ændringer i bestemmelsens samspil med elforsyningslovens andre bestemmelser.

Til nr. 7

Efter den gældende § 23, stk. 1, i elforsyningsloven kan direkte elforsyningsnet kun anlægges efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Tilladelsen er betinget af, at ansøgeren forinden har fået afslag på

en anmodning om transport af elektricitet gennem det kollektive elforsyningsnet, og at spørgsmålet ikke har kunnet løses ved forelæggelse for Forsyningstilsynet jf. § 23, stk. 2.

Det foreslås at den gældende § 23, stk. 2 erstattes med en bemyndigelsesbestemmelse til klima-, energi- og forsyningsministeren.

Det følger af den foreslåede § 23 *stk. 2*, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om kriterier og vilkår for meddelelse af tilladelse efter § 23 *stk. 1* samt vilkår i selve den udstedte tilladelse, som kontinuerligt vil skulle overholdes

Det forudsættes, at klima-, energi- og forsyningsministeren ved udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse sikrer, at kriterierne og vilkårene, som fastsættes efter *stk. 2*, vil være objektive og ikke-forskelsbehandlende.

Det er hensigten med den foreslåede bemyndigelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren ved fastsættelse af kriterier og vilkår efter *stk. 2* vil inddrage hensynene, som fremgår af 3.2.3.1 i de almindelige bemærkninger. Kriterierne og vilkårene vil blive udledt på baggrund af en vurdering, hvori et eller flere af disse hensyn indgår. Ministeren vil dog kunne fastsætte andre supplerende vilkår og kriterier på baggrund af andre hensyn, som skønnes nødvendige f.eks. objektive kriterier om afstande, spændingsniveauer, net-tekniske forhold og hensynet til den samfundsmæssige interesse. Fastsatte kriterier kan endvidere, bestå af en vurdering af hensyn om, hvorvidt kriterierne er opfyldte.

Ejeren af produktions- og/eller forbrugsanlæg, der forbindes med en direkte linje, er ikke underlagt pligt til at give tredjeparter adgang til at transportere elektricitet via den direkte linje. Når klima-, energi- og forsyningsministeren med den foreslåede bestemmelse vil skulle fastsætte kriterier for, hvor mange forbrugsanlæg, der vil kunne kobles til samme produktionsanlæg, må mængden af sammenkoblinger ikke få karakter af et kollektivt elforsyningsnet. Det antages, at ét forbrugsanlæg vil kunne kobles til ét produktionsanlæg via parallelle direkte linjer, uden at dette vil få karakter af kollektivt elforsyningsnet. I udgangspunktet skønnes det, at maksimalt 3-4 forbrugsanlæg vil kunne kobles med parallelle direkte linjer til ét produktionsanlæg, før konstellationen vil få karakter af et kollektivt elforsyningsnet. Dette vil dog altid bero på en konkret vurdering i forhold til det specifikke etableringsprojekt, hvorfor det i sjældne tilfælde kan være muligt at sammenkoble flere produktionsanlæg og forbrugsanlæg. Selvom der er fuld ejermæssig identitet mellem to eller flere forbrugsanlæg, anses disse som separate forbrugsanlæg i relation til etableringen af direkte linjer. Hvis f.eks. et kapital-selskab ejer tre forbrugsanlæg, som kobles til samme produktionsanlæg, anses forbrugsanlæggene for at være tre separate forbrugsanlæg i vurderingen

om, hvorvidt sammenkoblingen vil have karakter af et kollektivt elforsyningsnet – dette er uanset at forbrugsanlæggene reelt er samme juridiske person.

Det forudsættes, at ejeren af et produktions- og/eller forbrugsanlæg, vil være en juridisk person og ikke en fysisk person for, at få tilladelse til direkte linjer.

Klima-, energi- og forsyningsministeren vil have mulighed for, at fastsætte forskellige kriterier for tilladelse til etablering af direkte linjer afhængigt af, om der vil være særlige forhold, der gør sig gældende for forbrugs- og/eller produktionsanlæg, der sammenkobles via en direkte linje. Sådanne særlige forhold kan bl.a. være, at der sondres mellem, hvilket spændingsniveau forbrugs- eller produktionsanlægget, der sammenkobles med den direkte linje, vil skulle tilsluttes. I sådanne tilfælde vil det være muligt, at fastsætte forskellige kriterier, for etableringen af direkte linjer alt afhængig af om disse skal etableres på et højt spændingsniveau eller et middel-/lavt spændingsniveau. Andre særlige forhold kan være, at der skal fastsættes særlige kriterier for etableringen af direkte linjer, som sammenkobler et produktionsanlæg der vil være placeret på havet med forbrugsanlæg på landjorden., eller hvis den direkte linje sammenkobler forbrugs- og/eller produktionsanlæg, som har været i offentligt udbud.

Det forudsættes, at klima-, energi- og forsyningsministeren ved udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse fastsætter regler om, at direkte linjer mellem produktions- eller forbrugsanlæg, som udgangspunkt, ikke vil kunne blive tilsluttet et spændingsniveau på under 10 kV

Overtrædelse af kravet om tilladelse til at etabler direkte linjer eller overtrædelse af tilladelsens kriterier og vilkår straffes med bøde efter elforsyningslovens § 87.

Til nr. 8

Efter de nuværende regler i elforsyningslovens § 92 b, har klima-, energi- og forsyningsministeren mulighed for, at fastsætte regler om at kommunikation vedrørende forhold der er omfattet af gældende regler på området, skal ske digitalt. Det ikke muligt for klima-, energi- og forsyningsministeren at fastsætte krav til automatiserede ansøgningsproces og myndighedsbehandling af ansøgning om direkte elforsyningsnet.

Det følger af den foreslåede nyaffattelse af § 23 *stk. 3*, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte krav til ansøgningsprocessen for meddelelse af tilladelse efter *stk. 1*, herunder også fastsættelse af regler for automatiseret behandling af ansøgning.

Den foreslåede bestemmelse er en generel bemyndigelse om, hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om automatiserede sagsgange for behandling af ansøgninger.

Det bemærkes, at klima-, energi- og forsyningsministerens bemyndigelse som følge af bestemmelsen alene vedrører klima-, energi- og forsyningsministerens ressortområde. Tilladelse som følge af bestemmelsen medfører således ikke tilladelse til etablering efter planloven eller anden relevant lovgivning, herunder også tekniske krav, i forbindelse med etablering af direkte linjer, produktionsanlæg eller lignende.

Det forventes, at klima-, energi- og forsyningsministeren ved udmøntningen af bemyndigelse opsætter sagsbehandlingsgange for vurdering af kriterierne i ansøgninger til etablering af direkte linjer. Ansøgningsprocessen udvikles under hensyn til administrerbarhed og gennemsigtighed.

Den foreslåede bemyndigelse vil give klima-, energi- og forsyningsministeren mulighed for at indføre digitale og/eller automatiserede sagsbehandlingsprocesser for at behandle en ansøgning for etablering af direkte linjer.

Hvis klima-, energi- og forsyningsministerens indfører en digital og automatiseret sagsbehandlingsproces, skal forvaltningsrettens materielle og formelle krav til sagsbehandlingen fortsat sikres, særligt i forhold til de retligheder og beføjelser, som en borger tildeles i forbindelse med, at offentlige myndigheder behandler borgerens sag, f.eks. partshøring, egen-accés, partskatindsigt mv. Den foreslåede bemyndigelse skal endvidere muliggøre en gennemførsel af en automatiseret sagsbehandlingsproces i forhold til 2016/679 (GDPR-forordningen). GDPR-forordningen foreskriver i artikel 22, stk. 1, at fysiske personer, herunder enkeltmandsvirksomheder, som hovedregel ikke kan underlægges en fuldt automatiseret sagsbehandlingsproces. Det følger dog af bestemmelsens stk. 2, at hovedreglen kan afviges, såfremt dette hjemles direkte i national lovgivning.

Såfremt bemyndigelsen anvendes til at fastsætte en automatisk sagsbehandlingsproces for ansøgning om etablering af en direkte linje, er det en forudsætning, at afgørelsen om, hvorvidt ansøgningen kan imødekommes, træffes efter rent objektive kriterier, jf. den foreslåede bemyndigelse i § 23, stk. 2. De objektive kriterier skal fremstå så præcise som muligt for at minimere risikoen for, at der kan opstå tvivl om betingelsens objektivitet.

Hvis afgørelsen også indeholder skønsbetragtninger, kan sagsbehandlingsprocessen ikke automatiseres fuldt ud. De skønsmæssige betragtninger skal i stedet udføres manuelt af en sagsbehandler. Den del af sagsbehandlingsprocessen, som vedrører objektive kriterier, kan dog fortsat automatiseres.

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte ansøgnings- og sagsbehandlingsprocesser for individuelle ansøgninger.

Bemyndigelsen kan endvidere anvendes til at fastsætte regler om betingede forhåndsgodkendelser i forhold til etableringen af direkte linjer. Dette muliggør, at aktører på forhånd kan investere i ikke-påbegyndte projekter, som er afhængige af en direkte linje for, at projektet kan realiseres.

Omkostninger vedrørende myndighedsbehandling ift. ansøgnings- og sagsbehandlingsprocesser, som fastsættes efter den foreslåede bestemmelse, skal betales af ansøgeren i henhold til elforsyningslovens § 51 a, stk. 2.

Den foreslåede ordning vil også være omfattet af elforsyningslovens kapitel 12 som omhandler klager mv.

Til nr. 9

Det følger af § 26 a, stk. 1, hvilke bestemmelser i elforsyningslovens kapitel 4 der ikke finder anvendelse på forhold omfattet af artikel 63 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet. Bestemmelsen omhandler undtagelser fra forordningens og elmarkedsdirektivets bestemmelser til fordel for nye samkøringslinjer, heraf fremgår det at § 23, stk. 2 og 3, om betingelser for godkendelse af direkte elforsyningsnet ikke finder anvendelse.

Det foreslås, at henvisningen til § 23, stk. 3 slettes fra bestemmelsen.

Den foreslåede ændring vil være en konsekvensændring af den foreslåede nyaffattelse af § 23, stk. 3. Den foreslåede § 23, stk. 3 vil ikke vedrøre betingelser for udstedelse af tilladelse til direkte elforsyningsnet (ændret terminologi til direkte linjer), men vil i stedet for blive erstattet af en bemyndigelse til ministeren, som vil kunne fastsætte regler om automatiseret sagsbehandling.

Dette medfører, at det kun er den foreslåede § 23, stk. 2 som er omfattet af bestemmelsen.

Til nr. 10

Det følger af § 28 c, stk. 1, at Energinet eller denne virksomheds helejede datterselskaber, som led i samarbejdet med andre landes systemansvarlige virksomheder, efter klima-, energi- og forsyningsministerens godkendelse, kan indtræde som medejer af selskaber med begrænset ansvar, der udfører

grænseoverskridende systemansvarsopgaver som nævnt i § 28, stk. 1, nr. 3, og opgaver vedrørende sammenkobling af elmarkeder.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 28 c, *stk. 1, 2. pkt.*, at § 28 c, 1. pkt., ikke finder anvendelse, hvis der følger en anden godkendelseskompetence af EU-regulering.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at § 28 c, stk. 1, ikke udgør dobbeltregulering. Den foreslåede bestemmelse er begrundet af, at klima-, energi- og forsyningsministerens godkendelseskompetence i § 28 c, stk. 1, 1. pkt., er dobbelt, når der følger en anden kompetence af EU-regulering.

Et eksempel på en sådan EU-reguleret godkendelseskompetence findes i elmarkedsforordningens artikel 35, stk. 1, jf. stk. 2-5. Det fremgår af artikel 35, at Energinet er forpligtet til at indtræde som medejer i et regionalt koordinationscenter, der skal varetage opgaver inden for det relevante regionale systemdriftsområde. Forpligtelsen har ledt til, at Energinet den 1. juli 2022 indtræder som medejer i Nordic RCC A/S sammen med de øvrige nordiske systemoperatører, Statnett, Svenska Kraftnät og Fingrid. Det fremgår desuden af artikel 35, at det er medlemsstaternes regulerende myndigheder, der skal godkende oprettelsen af de regionale koordinationscentre, herunder Nordic RCC A/S, hvor den kompetente danske myndighed er Forsyningstilsynet.

Det er en betingelse for anvendelsen af § 28 c, stk. 1, 2. pkt., at godkendelseskompetencen for Energinet eller denne virksomheds helejede datterselskabs, indtræden i et selskab som medejer ikke kan udøves af klima-, energi- og forsyningsministeren i overensstemmelse med EU-regulering. Det indgår i den betingelse, at godkendelseskompetencen er klart afgrænset til et andet organ eller en anden myndighed, samt at Energinet eller denne virksomheds helejede datterselskaber alene indtræder som medejer i det pågældende selskab i det opgavemæssige omfang, der kræves af EU-reguleringen. Hvis Energinets indtræden som medejer i selskabet er mere omfattende, end de opgavemæssige krav til selskabet i EU-reguleringen, finder § 28 c, stk. 1, 1. pkt., anvendelse. Hvis § 28 c, stk. 1, 2. pkt., finder anvendelse, og Energinets økonomiske forpligtelser eller risici i ejerskabet, efter selskabets dannelse, øges ud over kravene i EU-reguleringen finder § 28 c, stk. 2, anvendelse.

Til nr. 11

Det følger af § 28 c, stk. 2, at ændringer i Energinets medejerskab til selskaber omfattet af stk. 1, som øger virksomhedens økonomiske forpligtelser eller risici, skal godkendes af ministeren.

Det foreslås, at der indsættes en henvisning i § 28 c, *stk. 2*, sådan at det fremgår, at bestemmelsen kun finder anvendelse, hvis § 28 c, stk. 1, 1. pkt., finder anvendelse.

Det foreslåede medfører, at det fremgår, at § 28 c, stk. 2, alene henviser til § 28 c, stk. 1, 1. pkt.

Til nr. 12

Ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love blev begrebet forbruger erstattet af begrebet elkunde.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at »forbrugerne« ændres til: »elkunderne« i elforsyningslovens § 40, *stk. 1*, § 41, *stk. 1*, og § 63 a, *stk. 3*.

Overalt i loven anvendes begrebet forbruger, elforbruger synonymt med begrebet elkunde. Den sproglige begrebsretning medfører derfor ikke materielle ændringer i loven.

Til nr. 13

Ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love blev begrebet forbruger erstattet af begrebet elkunde.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at »forbrugeren« ændres til: »elkunden«, i elforsyningslovens § 63 a, *stk. 3, nr. 1 og nr. 2*, og § 72 c, *stk. 2, 4 og 6*.

Overalt i loven anvendes begrebet forbruger, elforbruger synonymt med begrebet elkunde. Den sproglige begrebsretning medfører derfor ikke materielle ændringer i loven.

Til nr. 14

Ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love blev begrebet forbruger erstattet af begrebet elkunde.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at »elforbrugerens« ændres til: »elkundens«, i elforsyningslovens § 72 *e*, stk. 6, 2. pkt.

Overalt i loven anvendes begrebet forbruger, elforbruger synonymt med begrebet elkunde. Den sproglige begrebsensretning medfører derfor ikke materielle ændringer i loven.

Til nr. 15

Ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love blev begrebet forbruger erstattet af begrebet elkunde.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at »elforbrugeren« ændres til: »elkunden«, i elforsyningslovens § 72 *f*, stk. 1.

Overalt i loven anvendes begrebet forbruger, elforbruger synonymt med begrebet elkunde. Den sproglige begrebsensretning medfører derfor ikke materielle ændringer i loven.

Til nr. 16

Det følger af den gældende bestemmelse i § 73, stk. 1, 3. pkt., at prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning kun er tilladt i særlige tilfælde over for elkunder. Dette indebærer som udgangspunkt et forbud mod geografisk differentiering af de betalinger, som de kollektive elforsyningsvirksomheder opkræver fra elkunder.

Ved særlige tilfælde forstås ifølge de specielle bemærkninger til § 73, stk. 1, 2. pkt., i lovforslag L 162, jf. Folketingstidende 2002-03, B, betænkning vedrørende lov om elforsyning m.v., s. 1345, at det ved sammenlægning af 2 geografisk adskilte forsyningsområder vil være tilladt i en overgangsperiode at opretholde forskellige priser, hvis prisforskellen er markant mellem de 2 områder. Det fremgår videre, at der endvidere vil kunne være behov

for at prisdifferentiere på baggrund af de forskellige prisområder, som etableres inden for Elbørs/Nord Pool området. Sådanne prisdifferentieringer vil for fremtiden som led i strukturændringer kunne blive aktuelle i situationer, hvor et selskab har forsyningspligt til flere områder beliggende i hver deres prisområde, f.eks. vestdanmark og østdanmark.

Den foreslåede bestemmelse i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 4. pkt., vil fastsætte, at prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning vil være tilladt over for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter eller over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.

En lokal sammenslutning af netbrugere skal forstås som én eller flere aktører, der råder over både forbrug og produktion. Det kunne f.eks. være energifællesskaber eller fællesskaber med industrielle aktører.

For en lokal sammenslutning af netbrugere, der samtidig udgør en kategori af netbrugere, vil muligheden for geografisk differentiering alene være en præcisering af gældende ret. Sammenslutningen vil i denne situation være defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget og dermed omfattet af hovedbestemmelsen i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt., om, at de kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse skal ske efter hvilke omkostninger, som de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til. Differentieringen foretages således ikke alene på baggrund af geografisk differentierede kriterier.

Den foreslåede ordning indebærer derfor, at det præciseres, at prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.

Den foreslåede ændring vil medføre, at det fremover vil være muligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder at differentiere elkunders betalinger geografisk, såfremt elkunden er tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter eller er en sammenslutning af netbrugere. For en sammenslutning af netbrugere, der samtidig udgør en kategori af netbrugere, vil muligheden for geografisk differentiering alene være en præcisering af gældende ret. Sammenslutningen vil i denne situation være defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget og ikke på baggrund af geografisk afgrænsede kriterier.

Den foreslåede bestemmelse er begrundet i, at forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer i visse tilfælde forhindrer Energinet og netvirksomhederne i at lade eventuelle geografisk betingede forskelle indgå i de netomkostninger, som elkunderne giver anledning til, afspejle i deres tariffer.

Geografisk differentierede forbrugstariffer vil gøre det muligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder at opnå en mere optimal udnyttelse af det kollektive elnet, hvis tarifferne eksempelvis kan differentieres på en måde, der skaber incitament til at placere nyt forbrug de steder i nettet, hvor det påfører færrest omkostninger. Geografisk differentierede forbrugstariffer vil således muliggøre en mere omkostningsægte tarifstruktur, som vil medføre en mere efficient allokering af ressourcerne og dermed samfundsøkonomiske fordele.

Den foreslåede ændring af forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer forventes at medføre, at Energinet og netvirksomhederne vil kunne udvikle nye tarifmetoder for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter samt lokale sammenslutninger af netbrugere. Differentieringen kan f.eks. ske på engangsbetalingen for nettilslutning af nyt elforbrug og på den løbende tarif.

Til nr. 17

Efter den gældende bestemmelse i § 73 a, stk. 1, i elforsyningsloven, fastsættes priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.

Bestemmelsen gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (elmarkedsdirektivet) artikel 6, stk. 1, 2. pkt., hvorefter medlemsstaterne skal sikre, at transmissions- og distributionssystemoperatørers tariffer eller de metoder, de er beregnet efter, er godkendt forud for deres ikrafttræden, og at tariffer henholdsvis metoderne offentliggøres. § 73 a, stk. 1, gennemfører også artikel 59, stk. 7, om de regulerende myndigheders forudgående godkendelse af metoder, der anvendes til at fastsætte betingelser og vilkår for bl.a. nettilslutning og -adgang, herunder tarifmetoder, og for tilvejebringelse af systemydelser og adgang til grænseoverskridende infrastruktur. Forsyningstilsynet er den regulerende myndighed i Danmark.

Af bemærkninger til § 73 a, stk. 1, fremgår, at forpligtelsen til at anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til transmissionsnet, også omfatter metoder til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for tilvejebringelse af balanceringsydelser. Det fremgår endvidere, at når der, i modsætning til direktivet ikke fastsættes en særskilt bestemmelse i loven herom, skyldes det, at balanceringsydelser er en integreret del af den systemansvarlige virksomheds opgaver og således kan betragtes som omfattet af § 73 a, stk. 1, jf. Folketingstidende 2003-04, A, L 236 som fremsat, side 8255-8255.

Af bemærkningerne følger således en forpligtelse for Energinet til at anmelde metoder til Forsyningstilsynets godkendelse i alle tilfælde, hvor der er tale om betingelser og vilkår for tilvejebringelse af ydelser, som en integreret del af Energinets opgaver. Ud over balanceringsydelser omfatter det også andre systemydelser, der er nødvendigt for driften af transmissionsnettet eller det sammenhængende elforsyningssystem, herunder ikkefrekvensrelaterede systembærende ydelser og fleksibilitetsydelser. Denne forståelse af rækkevidden af § 73 a, stk. 1, stemmer overens med elmarkedsdirektivets artikel 59, stk. 7, for så vidt denne bestemmelse forudsætter godkendelse af metoder til tilvejebringelse af systemydelser. Begrebet systemydelse er defineret i direktivets artikel 2, nr. 48. Begrebet omfatter ydelser, der er nødvendig for driften af et transmissions- eller distributionssystem, herunder balancering og ikkefrekvensrelaterede systembærende ydelser, dog ikke håndtering af kapacitetsbegrænsninger.

At begrebet systemydelser efter definitionen ikke indeholder håndtering af kapacitetsbegrænsninger betyder ikke, at Forsyningstilsynet ikke har kompetence for at godkende metoder til håndtering af kapacitetsbegrænsninger generelt, herunder eksempelvis ved anskaffelse af fleksibilitetsydelser. Når håndtering af kapacitetsbegrænsninger ikke anses som systemydelser, ligger der heri, at systemydelser afgrænses mod håndtering af kapacitetsbegrænsninger i form af afhjælpende tiltag, som reguleres ved EU-forordninger.

Forsyningstilsynet har således efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, set i lyset af elmarkedsdirektivets artikel 59, stk. 7, litra b og c, kompetence til at træffe afgørelser om metoder for tilvejebringelse af systemydelser og for adgang til grænseoverskridende infrastrukturer, herunder for procedurer for fordeling af kapacitet og håndtering af kapacitetsbegrænsninger. Forsyningstilsynets afgørelseskompetence efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1,

omfatter dog ikke principper, kriterier, kategorier m.v. for håndtering af kapacitetsbegrænsninger i form af afhjælpende tiltag, der er særskilt reguleret i Kommissionens forordning (EU) 2015/1222 af 24. juli 2015 om fastsættelse af retningslinjer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger (CACM), i Kommissionens forordning (EU) 2017/1485 af 2. august 2017 om fastsættelse af retningslinjer for drift af elektricitetstransmissionssystemer (SOGL) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (elmarkedsforordningen).

Efter gældende ret er netvirksomheders metoder for tilvejebringelse af ydelser i form af ikkefrekvensrelaterede systembærende ydelser og fleksibilitetsydelser underlagt Forsyningstilsynets forudgående godkendelse i medfør af §§ 20 og 24 i bekendtgørelse nr. 1499 af 29. juni 2021 om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter (netvirksomhedsbekendtgørelse). Der er hermed etableret særskilte krav på bekendtgørelsesniveau for metodegodkendelser i de nævnte tilfælde.

Det følger af den foreslåede ændring af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, at der efter »transmissions- og distributionsnet« indsættes », herunder for levering af ydelser til de kollektive elforsyningsvirksomheder,«.

Ved den foreslåede ændring præciseres det i elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, at Energinets tilvejebringelse af ydelser er omfattet af bestemmelsen.

For netvirksomhederne vil den foreslåede ændring medføre, at kravet om metodegodkendelse for tilvejebringelse af ydelser, herunder i form af ikkefrekvensrelaterede systembærende ydelser og fleksibilitetsydelser, fremadrettet ligeledes vil fremgå af § 73 a, stk. 1, i elforsyningsloven. Som opfølgning på forslaget vil de særskilte godkendelseskrav i medfør af §§ 20 og 24 i netvirksomhedsbekendtgørelsen derfor kunne udgå, og det er hensigten at ændre bekendtgørelsen i overensstemmelse hermed.

Det bemærkes, at der kan være tilfælde, hvor EU-forordninger fastsætter en proces om godkendelse eller anmeldelse af transmissions- eller distributionssystemoperatørers metoder for priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet, herunder for tilvejebringelse af systemydelser. Et eksempel herfor er anlægsspecifikke krav i medfør af Kommissionens forordning (EU) 2016/631 af 14. april 2016 om fastsættelse af netregler om krav til nettilslutning for produktionsanlæg (herefter EU-forord-

ningen RfG), som efter artikel 7, stk. 4, skal godkendes af Forsyningstilsynet, men her vil hjemlen være EU-forordningen RfG artikel 7, stk. 4. I disse tilfælde vil forordningens bestemmelser have forrang.

På samme måde kan et andet organ end Forsyningstilsynet konkret være tillagt en godkendelseskompetence i medfør af en forordning. I disse tilfælde vil kompetencen til at godkende en metode være hos pågældende organ og ikke hos Forsyningstilsynet, hvilket betyder, at der konkret ikke vil være en dobbelt-godkendelse af den samme metode. Forsyningstilsynet vil i sådanne tilfælde ikke have godkendelseskompetencen efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1. ACER er eksempelvis i visse tilfælde tillagt en godkendelseskompetence, for så vidt angår adgangen til grænseoverskridende infrastruktur.

Afslutningsvis bemærkes det, at de kollektive elforsyningsvirksomheders metoder for priser og betingelser for levering af ydelser til de kollektive elforsyningsvirksomheder vil være omfattet af krav om anmeldelse til Forsyningstilsynet, jf. § 76, stk. 1, nr. 1. Ligeledes vil § 77 finde anvendelse. Denne bestemmelse bemyndiger Forsyningstilsynet bl.a. til at give påbud om ændring af priser og betingelser, hvis tilsynet finder, at de må anses for at være i strid med bestemmelserne i elforsyningsloven.

Til nr. 18

Efter § 73 a, stk. 1, i elforsyningsloven, fastsættes priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet. For en nærmere gennemgang af § 73 a, stk. 1, henvises til lovforslagets 17.

Det følger af den foreslåede indsættelse af et nyt § 73 a, stk. 4, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om undtagelse fra pligten til anmeldelse af metode til Forsyningstilsynets godkendelse efter stk. 1. Formålet med den nye bestemmelse er at give ministeren beføjelser til at fastsætte nærmere regler om hvilke metoder, som undtages fra pligten til metodeanmeldelse efter § 73 a, stk. 1, i elforsyningsloven.

Ved denne ændring gøres det muligt at fastsætte en undtagelse fra metodegodkendelsen i elforsyningslovens § 73 a, stk. 1. Når en metode efter ordly-

den af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1 vil være omfattet af en pligt til metodegodkendelse hos Forsyningstilsynet, kan der fastsættes undtagelser herfra.

Anvendelsen af bemyndigelsen vil kunne være aktuel, såfremt det konkret vurderes, at en metode bør undtages fra pligten til metodegodkendelse efter § 73 a, stk. 1. En undtagelse kan alene fastsættes inden for de rammer for Forsyningstilsynets kompetence, som regulerende myndighed, som er fastsat i EU-retsakter, dvs. navnlig i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (elmarkedsdirektiv), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (elmarkedsforordningen) eller forordninger udstedt af Kommissionen i medfør af sidstnævnte. En undtagelse vil herefter eksempelvis kunne blive relevant at fastsætte, såfremt der er tale om en metode, hvor Forsyningstilsynets godkendelse ikke vil give mening, hvor der eksempelvis ikke er nogle relevante regler, som Forsyningstilsynet skal efterprøve. Der kan her være tale om tekniske krav til et anlæg, som Energinet har adgang til at fastsætte.

Det er bl.a. hensigten, at der med hjemmel i den foreslåede ændring foretages en præcisering i § 7 i bekendtgørelse nr. 1067 af 28. maj 2021 om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet m.v. (systemansvarsbekendtgørelsen), som indebærer, at tekniske forskrifter ikke skal metodegodkendes ved Forsyningstilsynet efter elforsyningslovens § 73 a. Baggrunden herfor er, at der er opstået tvivl om, hvorvidt Energinets tekniske forskrifter udarbejdet med hjemmel i § 7 i systemansvarsbekendtgørelsen, er omfattet af ordlyden i elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, og dermed er omfattet af en pligt til metodeanmeldelse efter § 73 a, stk. 1. Tekniske forskrifter, jf. systemansvarsbekendtgørelsens §7, stk. 1, nr. 1 og 2, bliver alene anmeldt i dag, dvs. uden en godkendelse fra Forsyningstilsynet efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1.

Det er ikke hensigten, at netvirksomhedernes tekniske krav for adgang til tilslutning til distributionsnettet skal undtages fra kravet om metodegodkendelse. Baggrunden herfor er, at netvirksomheder inden for visse rammer har adgang til at fastsætte tekniske krav for adgang til tilslutning til distributionsnettet. Dette følger af § 16 i bekendtgørelse nr. 1499 af 29. juni 2021 om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter (netvirksomhedsbekendtgørelsen) med hjemmel i § 26, stk. 3, 2. og 3. pkt., i elforsyningsloven. Det fremgår

af bemærkningerne til denne bestemmelse, at sådanne krav skal være objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende, samt proportionale, jf. Folketingstidende 2020-2021, tillæg A, L 67, side 115. Det fremgår ligeledes af forarbejderne, at § 73 a i elforsyningsloven om Forsyningstilsynets metodegodkendelse vil finde anvendelse, jf. Folketingstidende 2020-2021, tillæg A, L 67, side 43. De i bemærkningerne beskrevne forhold er implementeret i § 16, stk. 3, og stk. 5, i netvirksomhedsbekendtgørelsen. Heraf følger således, at Forsyningstilsynet skal efterprøve, hvorvidt kravene er objektive, gennemsigtige, ikkediskriminerende og proportionale. På denne baggrund vil en undtagelse fra kravet om metodeanvendelse af de tekniske krav, som netvirksomhederne fastsætter, ikke være aktuel.

Til nr. 19

Det nuværende Stamdataregister indeholder i dag oplysninger om elproducenter, der modtager pristillæg, jf. § 85 a, stk. 2, nr. 2, jf. nr. 1. Stamdataregistret blev oprindelig etableret med henblik på tilsyn og kontrol med anlæg, der modtog støtte, og de nuværende registreringer og krav til registreringer i Stamdataregistret afspejler således den oprindelige hensigt. Før udfasningen af elforbrugernes finansiering af visse offentlige forpligtelser, som støtte til fremme af solcelleanlæg, vindmøller m. v. (PSO-systemet) ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love indeholdt registret ligeledes stamdata om forbrugsenheder godkendt til reduceret PSO-tarif, som f.eks. elpatroner. Enkelte former for anlæg, som tidligere var registreringspligtige, er efter udfasningen således ikke længere omfattet af kravet om registrering i Stamdataregistret. Der skal således nu foretages registrering af stamdata for færre typer af anlæg end tidligere.

Om de relevante bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger mv. (herefter databeskyttelsesforordningen) henvises til afsnit 3.5.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der indsættes en ny bemyndigelsesbestemmelse i § 85 e, stk. 1, hvorefter klima-, energi og forsyningsministeren gives mulighed for at fastsætte regler om registrering og deling af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg til sikring af elforsyningssikkerheden, herunder om hvem der skal foretage registreringen. Registreringen af data skal ske til det register, der er nævnt i § 85 a, stk. 2, nr. 2.

Den foreslåede bemyndigelse vil bl.a. kunne anvendes til at fastsætte regler om hvilke typer af anlæg, der vil skulle registreres i Stamdataregistret, og hvem registreringerne vil kunne deles med.

Hensigten med bemyndigelsesbestemmelsen vil være at sikre, at der også fremover vil foreligge et tilstrækkeligt og samlet datagrundlag til brug for sikring af elforsynings sikkerheden. Stamdataregistret indeholder i dag kun stamdata for elproducerende anlæg, men for at kunne sikre den optimale anvendelse af elektricitet vil der være behov for også at kende til elforbrugsanlæg og eventuelt andre energilageranlæg, som vil kunne påvirke forbruget af elektricitet i et område. Dette vil gøre det muligt for bl.a. netvirksomhederne at planlægge nødvendige tilpasninger af det kollektive elforsyningsnet m.v.

Elforbrugsanlæg kunne f.eks. være elpatroner, varmepumper, ladestandere og elektrolyseanlæg, men vil ikke omfatte almindelige elektriske husholdningsapparater i en husstand, såsom vaskemaskine m.v. Andre energilageranlæg vil f.eks. kunne omfatte batterier.

Med en bemyndigelsesbestemmelse vil det være muligt for klima-, energi- og forsyningsministeren løbende at tilpasse kravene til registrering af data i takt med udviklingen af nye teknologier og typer af anlæg, der anvender elektricitet, f.eks. PtX-anlæg. Bemyndigelsesbestemmelsen vil således kunne anvendes til at fremtidssikre, at den nødvendige data vil kunne registreres i Stamdataregistret, når behovet måtte opstå.

Det skal bemærkes, at den data, der ønskes registreret alene vedrører anlægget og anlægsadressen. Det kunne f.eks. være anlæggets placering, nettilslutning, kapacitet og tekniske forhold i øvrigt, såsom f.eks. effekt, tilknyttet forbrugsmålepunkt. Der vil ikke være behov for at registrere anlæggets ejerforhold. I de tilfælde hvor adresseoplysninger vil kunne henføres til en enkeltmandsvirksomhed eller en fysisk person, vil al behandling af personoplysninger skulle ske i fuld overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Bemyndigelsesbestemmelsen vil desuden give mulighed for at fastsætte bestemmelser om deling af den registrerede stamdata. Dette vil skulle gøre det muligt at dele den registrerede stamdata med f.eks. Energinet og netvirksomhederne i de tilfælde, hvor de ikke selv har foretaget registreringen af den pågældende data. Bestemmelsen vil også kunne anvendes til at fastsætte bestemmelser om deling af oplysninger med andre myndigheder.

I dag foretages registreringen af stamdata i Stamdataregistret af netvirksomhederne og i begrænset omfang af Energinet for anlæg tilsluttet transmissionsnettet. Med bemyndigelsesbestemmelsen vil det blive muligt at fastsætte regler om hvem, der skal foretage registreringen af stamdata. Hensigten med denne bemyndigelse vil være at gøre det muligt at foretage registreringen af stamdata på den mest hensigtsmæssige måde for netvirksomhederne, anlægsejere m.fl. Dette kunne f.eks. være ved at lade elinstallatører registrere stamdata via en digital løsning, når de forestår tilslutning eller godkendelse af tilslutningen af et anlæg.

Energistyrelsens deling af oplysninger med Energinet og netvirksomheder vil være nødvendig af hensyn til udførelse af opgaver i samfundets interesse, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e.

Med *stk. 2* foreslås det, at elproducenter og ejere af energilager- og elforbrugsanlæg efter anmodning skal give de oplysninger, der er nødvendige for registreringen.

Den foreslåede bestemmelse vil skulle sikre, at det efter anmodning vil være muligt at få de nødvendige oplysninger til brug for registrering i Stamdataregistret fra elproducenter og ejere af energilager- og elforbrugsanlæg. Anmodningen vil kunne fremsendes af Energistyrelsen, der vil have ansvaret for Stamdataregistret, eller af f.eks. netvirksomhederne, Energinet eller andre, der vil have adgang til registrering af data i Stamdataregistret.

Med den foreslåede bestemmelse vil det således være muligt f.eks. at anmode en ejer af et elforbrugsanlæg om at fremsende oplysninger til en netvirksomhed med henblik på registrering af oplysningerne i Stamdataregistret. Dette vil f.eks. være i tilfælde, hvor netvirksomheden konstaterer, at registreringen af et anlæg er mangelfuldt, og der derfor vil være behov for yderligere oplysninger. Bestemmelsen vil også kunne anvendes, hvis f.eks. Energistyrelsen måtte blive bekendt med det pågældende anlæg, men der ikke er foretaget registrering heraf.

Det bemærkes, at elforsyningslovens § 84, der også giver hjemmel til indhentelse af oplysninger, ikke vurderes at ville kunne anvendes i forbindelse med de oplysninger, der er nødvendig for registrering, ligesom bestemmelsen ikke giver mulighed for at indhente nødvendige oplysninger hos alle elproducenter og ejere af energilager- og elforbrugsanlæg, der vil være omfattet af det foreslåede stk. 1.

I henhold til elforsyningslovens § 87, stk. 1 straffes med bøde den, der driver produktions-, net- eller transmissionsvirksomhed efter §§ 10 eller 19 uden bevilling, etablerer eller driver net eller anlæg efter §§ 11, 12 a, 21, 22 a eller 23 uden tilladelse, tilsidesætter vilkår for en bevilling eller tilladelse efter de i nr. 1 eller 2 nævnte bestemmelser, undlader at foretage underretning som angivet i § 19 d, stk. 3, eller § 35, undlader at afgive erklæring, foretage registrering, indberetning eller afhændelse som angivet i §§ 37 eller 37 a, anvender midler i strid med § 37 a, stk. 3, undlader at efterkomme påbud eller forbud efter loven, herunder påbud om at berigtige et ulovligt forhold, undlader at afgive oplysninger som omhandlet i kapitel 12, meddeler klima-, energi- og forsyningsministeren, Forsyningstilsynet eller Energi-klagenævnet urigtige eller vildledende oplysninger eller efter anmodning undlader at afgive oplysninger, overtræder § 19 a, stk. 8, § 69 c, § 84, stk. 7, § 84 a eller § 85, stk. 1, eller overtræder vilkår for en godkendelse efter § 98, stk. 2.

Ligeledes straffes med bøde i henhold til bestemmelsens stk. 2, den, der overtræder bestemmelser indeholdt i eller udstedt i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet.

I bestemmelsen angives ikke, at der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, idet angivelse af strafansvar for juridiske personer ved den første affattelse af § 87 i lov nr. 375 af 2. juni 1999 om elforsyning fremgik generelt for loven af § 88, stk. 2.

Af forarbejderne til §§ 87 og 88, jf. Folketingstidende 1998-1999, tillæg A, side 5927, fremgår således »§§ 87 og 88 indeholder strafbestemmelser, som skal medvirke til at sikre lovens overholdelse. Bestemmelserne bygger på samme principper for strafbestemmelser som i den hidtil gældende elforsyningslov.«

Den hidtil gældende elforsyningslov, jf. lovbekendtgørelse, nr. 632 af 1. juli 1996 indeholdte i § 15, stk. 3, bestemmelse om, at »er overtrædelsen begået af et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.«

Med den foreslåede bestemmelse om tilføjelse af et nyt stykke i elforsyningslovens § 87, stk. 3, præciseres det, at der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre fuldstændig klarhed om strafbestedelsens rækkevidde, der med den gældende affattelse af elforsyningsloven kan være genstand for modsætningsslutninger, idet juridiske personers strafansvar udtrykkeligt er indsat i bestemmelserne i elforsyningslovens §§ 87 a, stk. 3 og 87 b, stk. 2.

Præciseringen er alene opklarende og vil ikke ændre retstilstanden, og svarer til præciseringen i lovforslagets § 1, nr. 19.

Til nr. 21

I henhold til elforsyningslovens § 87 c straffes med bøde den, der forsætligt eller groft uagtsomt overtræder § 20 b, stk. 1.

I bestemmelsen angives ikke, at der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, idet angivelse af strafansvar for juridiske personer ved den første affattelse af § 87 i lov nr. 375 af 2. juni 1999 om elforsyning fremgik generelt for loven af § 88, stk. 2.

Af forarbejderne til §§ 87 og 88, jf. Folketingstidende 1998-1999, tillæg A, side 5927, fremgår således »§§ 87 og 88 indeholder strafbemyndelser, som skal medvirke til at sikre lovens overholdelse. Bestemmelserne bygger på samme principper for strafbemyndelser som i den hidtil gældende elforsyningslov.«

Den hidtil gældende elforsyningslov, jf. lovbekendtgørelse, nr. 632 af 1. juli 1996 indeholdte i § 15, stk. 3, bestemmelse om, at »er overtrædelsen begået af et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.«

Af forarbejderne til § 87 c, jf. lov nr. 662 af 8. juni 2017, jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg a, side 60, fremgår det således, at »Forslaget til § 20 b, stk. 1, retter sig mod vertikalt integrerede netvirksomheder, og det er derfor alene de virksomheder, som kan blive straffepålagte efter forslaget. Netvirksomhed er defineret i § 5, nr. 16, der bliver nr. 14, i elforsyningsloven, som virksomhed med bevilling, der driver distributionsnet.«

Med den foreslåede bestemmelse om tilføjelse af et nyt stykke i elforsyningslovens § 87 c, stk. 2, præciseres det, at der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre fuldstændig klarhed om straffbestemmelsens rækkevidde, der med den gældende affattelse af elforsyningsloven kan være genstand for modsætningsslutninger, idet juridiske personers strafansvar udtrykkeligt er indsat i bestemmelserne i elforsyningslovens §§ 87 a, stk. 3 og 87 b, stk. 2.

Præciseringen er alene opklarende og vil ikke ændre retstilstanden, og svarer til præciseringen i lovforslagets § 1, nr. 18.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2023, jf. dog *stk. 2*.

Elforsyningsloven gælder ikke for Færøerne og Grønland, og det foreslås at lovforslaget derfor heller ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

Det foreslås i *stk. 2*, at klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af lovforslagets § 1, nr. 7.

Lovforslagets § 1, nr. 7, indeholder forslag om, at der ikke kan etableres nye produktionsanlæg, der anvender kul som brændsel eller foretages væsentlige ændringer i eksisterende produktionsanlæg, som medfører en øget forbrænding af kul.

Den foreslåede ændring skal notificeres til Europa-Kommissionen i henhold til informationsproceduredirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1535 (EU) om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester).

Når en forskrift notificeres efter informationsproceduredirektivet, vil der indtræde en såkaldt stand-still periode. En stand-still periode indebærer, at der som minimum skal forløbe tre måneder, før bestemmelsen kan vedtages.

Det er derfor mest hensigtsmæssigt, at tidspunktet for ikrafttrædelse af § 1, nr. 7, fastsættes af klima-, energi- og forsyningsministeren, således at dette

UDKAST

kan ske efter den foreskrevne stand-still periode efter forslaget er notificeret til Europa-Kommissionen.